

Mendelova
univerzita
v Brně

**Mendelova univerzita v Brně Fakulta regionálního rozvoje a
mezinárodních studií**

Vliv post-konfliktního vývoje Libye na socio-ekonomickou situaci Itálie

Diplomová práce

Roberto Zanetti

2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci:

Vliv post-konfliktního vývoje Libye na socio-ekonomickou situaci Itálie,

vypracoval samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědom, že se na moji práci se vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

V Brně dne 7. 5. 2017

.....
Roberto Zanetti

Poděkování

Rád bych na tomto místě poděkoval vedoucímu práce Ing. Zbyšku Koreckimu Ph. D., za odborné, pohotovostní a hodnotné informace během vedení práce. Také celé fakultně FRRMS na Mendelově univerzitě za poskytnuté informace během studia, které mi byly přínosem pro psaní této práce.

Abstrakt

Zkoumání vlivu migrace, jako důsledek post-konfliktního vývoje v Libyi, na socioekonomickou situaci v Itálii, je aktuálním tématem na apeninském poloostrově. Mezi důležitou oblastí zájmu autora je vývoj sociální situace v Itálii od roku 2011 a předložení spojitosti mezi silou státnosti a migrací směřující do Itálie. Analýza migrační politiky, včetně detailní deskripce fungování migračních center, je nedílnou součástí komplexního pohledu na problematiku. Právě tato centra poskytují základy pro následnou integraci migrantů. V závěru autor předkládá návrhy na zlepšení migrační politiky a fungování migračních center. Doporučení se mimo jiné týkají i pohledu na fungování migračních center a italské migrační politiky obecně. Aplikace autorova pojetí definice „síly státnosti“ na současnou situaci, umožní odlišit se od jiných publikací dané problematiky pomocí vlastní definice.

Abstract

Examining the impact of migration, as a result of post-conflict development in Libya on socioeconomic conditions in Italy, is a current topic on the Italian Peninsula. Author's area of interest is development of social conditions in Italy since 2011 and presenting connection between power of statehood and migration flowing to Italy. A migration policy analysis including detailed description of migration centers mechanisms is an integral part of a comprehensive look at the issue. These centers provide bases for further inclusion of migrants. At the end of the thesis author presents proposal for improvements in migration policy and migration centers. Author applies his definition of „power of statehood“ to the current situation differentiating himself from other publications in this field.

Obsah

Úvod.....	6
Cíl a metodologie práce	7
1. Teoretické přístupy ke stabilitě a integraci	8
1.1. Teorie post konfliktního procesu a procesu stability státu PKP, síla státnosti, financování stabilizačních procesů v krizových oblastí, teorie sekuritizace.....	8
1.2. Teorie migrační politiky a integrační modely	13
2. Analýza (Aplikace teoretické části)	19
2.1. Vliv změny síly státnosti a úroveň stability státu na migrační proces	19
2.2. Analýza implementace migrační politiky EU a Itálie při změně úrovně stability států MENA, zejména Libye	38
2.3. Imigrační centra	45
2.4. Analýza výsledků procesu integrace uprchlíků na Apeninském poloostrově.....	52
2.4.1 Případová studie – Centra Sprar.....	54
3. Návrhová část.....	57
3.1. Změny a návrhy na měření síly státnosti.....	57
3. 2. Změny migrační politiky.....	58
3.3. Návrhy změn v imigračních táborech	61
4. Závěr	65
5. Zdroje	67
6. Seznam map, schémat, tabulek a grafů	73
7. Přílohy.....	75

Úvod

Pojmy jako jsou uprchlík, migrace či integrace minorit do společnosti jsou patrně nejvíce diskutovanými tématy v dnešní evropské společnosti. Jednou ze zemí, která po událostech arabského jara čelila migračnímu náporu, byla pro svoji geografickou polohu Itálie. A tak se v posledních letech migrační trasa do Itálie přes Středozemní moře stává více frekventovanou. Dohoda Silvia Berlusconiho a Muammara Kaddafiho je již neplatná, situace v Libyi nestabilní a nepřehledná, ale počty migrantů stále narůstají. Proto se nástroj pro kontrolovanou migraci na africkém kontinentu hledá jen velmi obtížně. Důsledek masivního nárůstu migrace ovlivňuje sociální dění v přijímajícím státě. Často jsou to ale původní obyvatelé, kteří vlivem migrace zaznamenávají změny. Ani politické strany nezůstávají vůči tématu imunní a využívají migraci k posílení preferencí díky strategicky kombinovaným politickým tématům. Itálie se snaží migraci koordinovat za pomoci migračních center, která díky své lokalizaci dopomáhají k rovnoměrné redistribuci migrantů na území Itálie. Současná situace klade vysoké nároky na migrační centra a celou migrační politiku Itálie. Integrační politika je za daných okolností klíčovým faktorem pro umožnění cirkulace migrace a zabezpečení vnitřní bezpečnosti díky prevenci a vhodné integraci migrantů. Migraci lze však chápat i jako pozitivní impuls v boji proti stárnutí populace, k němuž dochází ve většině Evropy, Itálii nevyjímaje. Správnou aplikací migračních a integračních politik spolu s koordinací vstupů, zamezením neúčinných repatriací a negativních posudků vůči žádostem o azyl, můžeme dosáhnout efektivního migračního přírůstku za účelem snížení stárnutí populace. S trochou nadsázky lze říci, že migrační krizi nese „na bedrech“ Itálie a v současné době lze jen stěží nalézt způsob, jak ulehčit italské úloze v této migrační krizi. Státisíce migrantů připlouvají k italským pobřežím za vidinou lepšího života. Itálie však nedokáže přijmout a integrovat takovou migrační vlnu a proto zde dochází k vedlejším účinkům migrace, které mají dopady na již zmíněné sociální a ekonomické oblasti. Téma středomořské migrace však není pouze aktuálním fenoménem, ale lze předpokládat, že bude ovlivňovat nejen současnou, ale i budoucí generaci.

Cíl a metodologie práce

Cílem práce je navrhnout změny v integrační politice Itálie na základě analýzy stavu společnosti, síle státnosti a implementovaných opatření, v důsledku zvýšené úrovně migrace přes Středozemní moře. Práce je rozdělena do tří částí – teoretické, praktické a návrhové. Teoretická část vymezuje základní terminologické definice. Součástí je mimo jiné i autorova vlastní definice pojmu síly státnosti a komparace různých integračních modelů. Následuje část praktické analýzy, včetně popisu a zhodnocení současné italské integrační politiky. Stávající migrační politiky mají za cíl poskytnout uprchlíkům, pocházejících z válečných oblastí, důstojné a bezpečné podmínky k životu, na straně druhé se však snaží tyto osoby do společnosti integrovat. Systém migračních center, jemuž je věnována detailně jedna z kapitol, popisuje fáze od procesu příchodu, až po proces plné integrace. Diplomová práce se v praktické části, také zabývá demografickou strukturou obyvatel v migračních centrech. Vzhledem k počtu přicházejících migrantů může právě ta, velmi výrazně ovlivnit celkové demografické složení Itálie v budoucnosti. Pojem síla státnosti je podroben analýze a reflektuje, za pomoci konkrétních statistických dat, vývoj několika vybraných aspektů. Návrhová část se snaží upravit stávající integrační politiky Itálie a navrhnout možné řešení problému. Za hlavní problém lze považovat chybějící legislativní úpravy, jejichž úprava by umožnila Itálii aplikovat kvalitativně úspěšnější integrační politiku. Dále pak nízká intenzita možností vzdělávacích kurzů řemesel či jazyků, které by napomohly k lepší integraci migrantů.

Při zpracování práce budou využity standardní vědecké metody. Na úvod byly zpracovány dostupné informace ze statistického úřadu, které ale nezahrnovaly poslední roky. Vzhledem k nepřehlednosti situace bylo nutné chybějící informace dohledat z různých zdrojů a stávající ověřit. Popsání současného stavu bude provedeno metodami popisu a pozorování, v analytické části využiji metody kvalitativního výzkumu (rozbor údajů), systémové analýzy a syntézy s využitím statistické metody. Pro přehlednější výklad budou vytvořeny podklady ve formě geografické lokace migračních center. Návrhová část bude využívat metody analogie, dedukce a indukce.

1. Teoretické přístupy ke stabilitě a integraci

1.1. Teorie post konfliktního procesu a procesu stability státu PKP, síla státnosti, financování stabilizačních procesů v krizových oblastí, teorie sekuritizace.

Definovat pojem „síla státnosti“ je značně komplikovaný a nejednoznačný proces. Představuje sjednocení několika ukazatelů, které ve výsledné formě poskytují přehled o síle státu (Goldstein, 2001). Mezi vybrané ukazatele, které mají relevantní vypovídající schopnost lze zařadit: bezpečnost, teritoriální integritu, politická práva, sociální a zdravotní zabezpečení, školství, vnitřní užití síly a ideje státu. Ukazatelé budou využity v analýze síly státnosti Itálie.

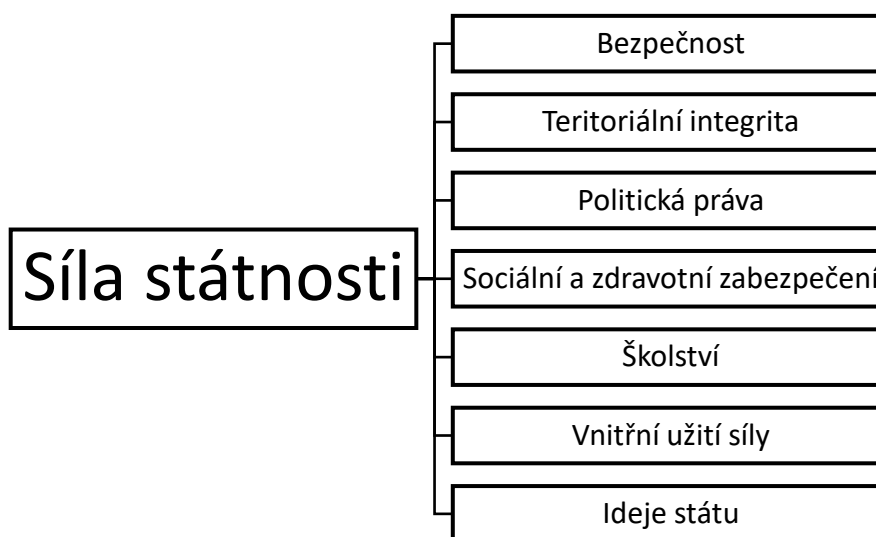

Schéma 1: Síla státnosti (vlastní zpracování)

Bezpečnost států můžeme definovat ve vnitrostátním měřítku jako faktor úrovně bezpečnosti života ve formě indexu kriminality a indexu míru. Mezi ukazatele bezpečnosti může být zařazen vývoj počtu vloupání, pouliční krádeže, vydírání, přepadení a ublížení na zdraví (Pikna, 2005). Vazba mezi regiony je důležitá pro celistvý pohled na státní útvar. Teritoriální integrita je ukazatel popisující vnitrostátní vazby mezi různými regiony státu. V případě, kdy se určitý region nepovažuje za součást státu nebo nesdílí ideové myšlenky, hovoříme o narušení teritoriální integrity. Region má tak tendence nesdílet odkazy státu. Jistým druhem mohou být i autonomní oblasti, které z finančního hlediska nechtějí být

zcela součástí národní ekonomiky, například kvůli odvodu daní. Takové regiony jsou označovány „*autonomní oblasti*“. Existují regiony s takovým statutem, například italské regiony Veneto, Trentino alto Adige (Governo, 2016). V tomto ohledu působí efekt historického propojení s jinou sousední oblastí státu. Také lze prokázat vnímání teritoriální integrity přehledem preferencí politických stran, které mají samostatnost regionu ve svém volebním programu. Součástí síly státnosti jsou rovněž politická práva, která jsou částečně ukazatelem formy vládního systému. Pokud má občan plnohodnotná politická práva (být volen, volit, vyjadřovat své politické názory), jedná se tak s největší pravděpodobností o stát přijímající alespoň část demokratického systému. Existují ale i výjimky, které i přes splnění všech podmínek demokratickými nejsou. Například „*lidé mají právo, ale nemají sílu a čas toto právo uplatnit, jelikož sami bojují o přežití*“ (Busani, 2010). Je to případ mnoha zhroutených a slabých států. Mezi hlavní ukazatele patří index demokracie, který se skládá z politické kultury, občanských práv, funkčnosti vlády, míry politické volby a pluralismu. Do problematiky lze i začlenit vývoj zájmu o politické dění nebo preference stran, které se zaměřují na imigraci v negativním slova smyslu. Kvalita života je ovlivněna a lze určit její úroveň na základě sociálního a zdravotního zabezpečení. Jedná se o oblast, která zabezpečuje část základních lidských potřeb. Spadají pod ní sociální dávky pro nezaměstnané nebo zdravotnické pojistné. Jedním z mnoha ukazatelů zdravotnictví je poměr obyvatel na jednoho lékaře (czso, 2006). Sociální zabezpečení také zohledňuje mimo jiné zdravotní stav národní ekonomiky. Sociální politika slabých ekonomik tak často nedosahuje úrovně zemí, což souvisí především s chybějícími zdroji a špatně fungujícím systémem. Mezi další ukazatele lze zařadit vývoj chudoby včetně komparace mezi regiony. Jak je již v oboru rozvoje známo: „Vzdělání je klíčem k rozvoji“ (Ing. Samuel Antwi Darkwah), tak je školství ukazatelem z dlouhodobého hlediska velice důležitým. Pokud stát disponuje kvalitním a dostupným vzdělávacím systémem, jedná se o stát zcela rozvinutý. V mnoha případech je vzdělání nedostupné nebo velmi vzdálené. Jedním z důvodů, je chybějící dopravní prostředek, který by umožnil dojezd do škol. Děti v afrických zemích zpravidla od raného věku často pomáhají s domácností či v rodinném hospodářství i za cenu nedokončení školní docházky, neboť přežití je pro rodinu nejdůležitější (Začalová, 2016). Dále se jedná o státy, které vzdělání mají dostupné, ale je

zpoplatněno. Ukazatelem může být podíl počtu cizích studentů na univerzitách nebo jiných stupních vzdělání. Dotýká se i problematiky „odlivu mozků“ zvanou brain drain¹. Každý stát se snaží studenty nejen udržet, ale i vytvářet pobídky ze zahraničí. Síla hraje velkou roli v otázce síly státnosti. Pokud je armádní nebo policejní složka na nízké úrovni, je síla státnosti oslabena. Stejná otázka se nabízí v oblasti korupce armádních a policejních složek. Pokud jsou tyto složky spolehlivé, nezkorumpované a oddané spravedlivé práci a justičnímu procesu, stávají se jedním z hlavních pilířů státnosti. Specifickou vlastností několika států je odlišný přístup k moci výkonné, a to v různých úrovních pravomocí. Státy, které jsou zasaženy roztržštěnými idejemi, nedokáží působit a fungovat jako silný celek – jsou tak odsouzeny k úpadku. Pozitivní stránkou rozdílnosti idejí je mnohokulturní obohacení, které ale nemusí vést k pozitivním výsledkům. Některé státy jsou tvořeny více národnostními skupinami. Například ve Velké Británii můžeme uvést tento druh státnosti, a to od irského, skotského až po waleské. Čím větší různorodost idejí, tím křehčí hranice rozkolu uvnitř státu. Často je tento problém dle Herbesta (2000) uváděn jako „vzdálenost od mocenského centra“. Tato definice určuje velikost příklonnosti k mocenskému centru se vzrůstající vzdáleností od něj. Čím větší vzdálenost je mezi těmito subjekty, tím větší je tendence k rozdílným idejím.

Financování stabilizačních procesů v krizových oblastech

Financování stabilizačních procesů v krizových oblastech je proces vedoucí ke zmírnění dopadů na státní ekonomiku, vlivem událostí, které se staly vně i mimo stát. Pro zajišťování finanční pomoci do dotčených oblastí neexistuje jeden určitý způsob. Jelikož se často jedná o události humanitárního charakteru, je zapojena i široká veřejnost. V konkrétních případech se často postupuje na vládní úrovni v otázkách vyčlenění určitého množství finančních zdrojů za účelem pomoci v postižené oblasti. V tomto kontextu zde může plynout několik finančních toků. Další druh finanční pomoci, která nepochází ze státního rozpočtu, jsou tzv. veřejné sbírky. Jsou pořádané ve formě transferu finančních zdrojů na bankovní účet neziskové organizace, která finanční zdroje přesune do krizových

---

¹ Brain drain je problematika odchodu vzdělaných a vysoce kvalifikovaných obyvatel do zahraničí za účelem práce.

oblastí za účelem obnovy či pomoci. Jedná se o formu, která je založena na principu „člověk - člověku“. Podobným způsobem jako jsou veřejné sbírky, se dají definovat i fondy založené movitými lidmi na podporu humanitární činnosti. Jejich nevýhodou je omezený dosah, který určuje majitel fondu. Nejedná se tak zcela o otevřený systém financování (Primadanoi, 2016).

Největším zdrojem v rámci Evropy, sloužící k financování stabilizačních procesů v krizových oblastech, je Evropské unie. Vlády zemí Evropské unie odvádí každým rokem finanční zdroje do Bruselu, kde jsou tyto zdroje alokovány a později za pomoci dotací redistribuovány všem členským zemím. Při mimořádných událostech je Brusel schopen vypomoci postižené zemi, kde se krizové události odehrávají, odeslat finanční prostředky pro podporu, renovaci, rekonstrukci a celkového financování krizové události. Program (EUR-Lex - I33260) pro kritické financování postižených oblastí se vztahuje i pro státy mimo Unii. Například pro obnovu italských měst po zemětřesení byla vyčleněna částka z Evropských fondů, která byla využita na obnovu dotčených oblastí.

Nedílná součást finančních zdrojů pochází ze státního rozpočtu. Každá vláda může vyčlenit mimořádné příspěvky pro tyto případy. Nejedná se však pouze o vládní úroveň. Každá regionální organizace, která obhospodařuje určité státní území, má ve své kompetenci vyčleňování mimořádných finančních zdrojů pro nutné případy. Finance mohou pocházet ze dvou různých oblastí. Prvním typem zdroje je „ochuzení“ určité oblasti rozpočtu a poskytnutí procentuálního dílu z rozpočtu. Takže množství finančních zdrojů činitele zůstává neměnné a dochází pouze k redistribuci. Druhým případem je poskytnutí finanční pomoci z vyššího statutárního orgánu nižšímu, který žádal o udělení finanční pomoci. Finance jsou přímo určené pro konkrétní vynaložení a cíle, a nelze s nimi nikterak manipulovat ve formě dalšího přerozdělení (Governo, 2016).

Jednou z finančních politik pro financování krizových oblastí jsou daňové přírážky. Více druhů daní, například daň z příjmů či spotřební daň, zajišťují státu dostatek finančních zdrojů. Daň z příjmů se odvádí při stejném legislativním procesu jako ostatní daně dříve, než se finanční prostředky dostanou k obyvatelům. Zamezí se tak daňovým únikům.

Speciální daně uvalené na výrobky jsou zohledněny v ceně, která je přímo úměrně navýšena s ohledem na dopad těchto daní. Často jsou tak výrobky zatíženy různými daněmi. Existují případy, kdy se jedná až o desítky druhů daní ve formách desetin procent na různé komodity. Například složení daní na pohonné hmoty v Itálii, která v sobě obsahuje 17 položek a vedou tak k navýšení ceny jednoho litru (Sensini, 2017).

Dle Menny (2016) jsou jedním z možných způsobů financování tzv. neziskové organizace. Všechny finanční a materiální prostředky, které organizace získá, jsou určeny pro financování mimořádných událostí nebo míří cíleně do určité oblasti dlouhodobě. Přísun finančních prostředků zajišťují jak dary od soukromých osob, tak dary firem či jiných organizací. Například organizace Červený kříž daruje určitý obnos pro neziskové organizace nebo velké nadnárodní společnosti, jako je například sociální síť „Facebook“, která pravidelně daruje velké množství peněz pro tyto neziskové organizace.

Teoretický přístup k procesu sekuritizace

Teorii sekuritizace popsali Waever a Buzan, kteří pomocí poznatků v oblasti vnímání potenciálních hrozeb. Definovali její interpretaci jej v 80. letech 20. století. Teorie se zakládá na znalostech řečové interakce ve spojitosti s přirozeným jazykem. Jedná se o teorii se základy ve filozofii, která umožňuje pohlížet na hrozby z pohledu subjektivního a sociálně motivovaného. Poukazuje na fakt, že nelze hrozbu vnímat vždy objektivně, ale její interpretace bude vždy ovlivněna určitou částí subjektivity, která může vyložit hrozbu v jiném světle, než doopravdy je. V současné době je tento přístup aplikován v rámci politických bojů, které zneužívají zprávy k šíření nenávisti, a vedou tak k eskalaci situace do potenciální hrozby, kterou společnost za pomoci medializačních prostředků a nesprávné interpretace přijme. Často je sekuritizace zneužívána pro možnost čerpání mimořádných finančních prostředků. Sekuritizačním tématem se například mohou stát události, které nejsou spojené přímo s migrací, ale které jsou natolik vyhocené, že ospravedlňují kroky, které slouží k zavedení protipatření na dané téma. Primárním zdrojem ke zneužití teorie je bezpečnost. Mnohdy jsou ve jménu bezpečnosti aplikovány prostředky a zdroje natolik absurdní, že nemají objektivní opodstatnění. Mezi nástroje sekuritizace slouží například

projevy. Kritikou teorie je neudržitelné šíření vyvolané v počátcích. Jedná-li se o neopodstatněné obavy, stále zde existuje myšlenka ohrožující bezpečnost a vzniká tak koncepce hrozby, jejíž původ není nijak opodstatněn, ale obava je již neodmyslitelná. (Waisová, 2004)

Spojitost sekuritizace s Itálií je značná v oblasti politických bojů. Politické hnutí „Movimento cinque stelle“, využilo tuto teorii, aby se dostalo do povědomí obyvatel a umožnilo jim dosáhnout během několika let obrovského nárůstu voličů. Těžili totiž, jak říká Waisová (2004), ze zneužití tématu bezpečnosti ve prospěch popularizace.

1.2. Teorie migrační politiky a integrační modely

Migrační politika je politikou jednotlivých států či unijních celků. V Evropské unii je systém zaveden jako povinný pro státy, které jsou v přímém kontaktu s možným příchodem migrantů. Především z důvodu evidence migrace do členských zemí. Občan přicházející do státu Unie je povinen zažádat o azyl ve státě, kde se poprvé ocitnul na území Evropské unie. V tomto ohledu je migrační politika rizikových oblastí, jako například Itálie, značně nestabilní. Italská vláda nedokáže regulovat tok imigrantů do zbývajících států, proto zde dochází k nedokonalé evidenci osob. To má za důsledek, že část imigrantů žije zcela v nelegálním statusu, mimo státní dohled. Dotčená skupina obyvatel má však ekonomické i sociální dopady na Itálii, především v oblasti sociálního soužití s místními obyvateli (Republica, 2017)

Dle pravidel přistěhovalecké politiky, kterou definoval dokument Evropského parlamentu (Přistěhovalecká politika, 2017), si Unie vymezuje právo určovat podmínky vstupu na unijní území občanům cizí národnosti. Dřívější důvod sloučení s rodinou, již není zcela pevně ukotvený, ale v současné době si Evropský parlament vymezuje právo pro jeho změny a aplikaci. Dokument také uvádí, že členské státy mají právo určit, kolika občanům poskytnou azyl případně občanství. Toto téma začátkem roku 2016 způsobilo mezi členskými státy diskuzi ohledně „kvót pro přijímání uprchlíků“. Jedná se o akt, který není v přímém souladu s článkem Smlouvy o fungování Evropské unie. Zde je totiž umožněno závěrečné rozhodnutí jednotlivým zemím. Lisabonská smlouva ale toto opatření definuje v článku 80, kde je popsána „zásada solidarity“, která doporučuje, nikoliv přikazuje,

ostatním členským státům solidaritu s migrační problematikou. Doporučuje spravedlivé rozdělení zodpovědnosti mezi členskými státy, a to i v oblasti finanční.

Nelegální migrant je dle definice Evropského parlamentu osoba, která není vlastníkem víza nebo povolení k pobytu. Mezi nelegální migranty zahrnujeme osoby, jejichž povolení je již neplatné, ale i nadále setrvávají na území Evropské unie. Takové chování, lze označit dle Mgr. Martina Hrabálka za „*přečkání svého povolení*“. Hlavní nástroj v boji proti nelegální migraci je tzv. Návratová politika. Politika zahrnuje transfer osob, které nesplňují zákonné podmínky pro udělení azylu nebo jiným způsobem nemají povolení k pobytu do zemí, kde poprvé vstoupili na území Unie – tranzitní státy. V případě, že se jedná o problém naskytnutý v příjezdové zemi, jsou tito lidé posíláni zpět do země původu. Při návratové politice je brána v potaz zvýšená pozornost na dodržování lidských práv.

Evropská komise v roce 2011 vytvořila program zahrnující globální aspekt k migraci. Vztahuje se na vztahy Unie a vnějších států. Program je utvořen ve čtyřech liniích:

- 1 – legální strana migrace
- 2 – migrace nelegální / obchodování s migrací
- 3 – azylová politika
- 4 – lidská práva migrantů

Program se zaměřuje na komunikaci mezi původními, tranzitními a cílovými zeměmi. Umožní tak uskutečnit dohody v rámci „návratové politiky“ a detaily přesunu deportovaných migrantů zpět na svá území. Jednou z výhod těchto dohod jsou regionální programy pro rozvoj, které jsou financované Unií v oblasti migračního přílivu. Evropská unie tak chce zabránit vznikajícímu problému již v zárodku a prevencí umožnit státům, které spolupracují, lepší přístup k rozvojové pomoci ze strany Unie.

Evropský program pro migraci

V dubnu roku 2015 se státy Unie zavázaly k projednání a přijetí kroků, které vedou k záchraně lidských životů při nelegální migraci přes Středozevní moře a posílí činnosti Unie v dotčené oblasti. Změny byly dne 29. dubna 2015 přijaty Evropským parlamentem.

Oblast migrace se stala v současnosti pro Unii klíčovou a přistupuje k ní jako ke své hlavní prioritě. Zaměřuje se hlavně na krizové scénáře ve Středozevním moři, kde zasahuje agentura Frontex prostřednictvím operace Triton, která navazuje na bývalou italskou misi „Mare nostrum“. Cílem programu je primárně kontrolovat migraci mířící na území Evropské unie. V rámci dlouhodobé vize se komise zaměřuje na motivaci migrantů, která je vede ke vstupu na Evropské území. Hraniční správa se také soustředí primárně na záchranu lidských životů, proto má otázka legálnosti vstupu na území až sekundární charakter. Oblast legální migrace, je jednou z priorit EU. Například facilitace bankovních převodů do třetích zemích, kde sídlí rodiny migrantů.

Mezi aktuální opatření, jež byla diskutována, je nutnost zvýšení zdrojů a kapacit pro agenturu Frontex. Opatření se týkala roku 2015 a 2016. V rámci solidarity uvedeného v článku 80 SFEU, Unie přijala opatření, která umožní fungování dočasného systému v oblasti přerozdělování nelegálních migrantů. Za další prioritu lze považovat snahu o zničení sítě pašeráků a převaděčů, kteří z uprchlictví profitují na úkor lidského utrpení. Italský dokumentární film „Lampedusa, dal tramonto in là“ právě o těchto aktech zločinu pojednává – usmrcování lidí na lodích, beznadějné podmínky plavby a nelidské zacházení s lidmi.

Komise se snaží zlegalizovat a ulehčit cestu legálním směrem, aby lidé nebyli nuceni obracet se k zoufalým činům.

Legální migrace je ukotvena ve zmíněném dokumentu Evropského parlamentu ve více bodech. Jeden z prvních bodů se týká obyvatel třetích zemích, kteří jsou pozváni do EU za účelem zaměstnání s vysokou kvalifikační hodnotou. Jedná se o program umožňující urychlený proces vydání povolení k pobytu v rámci tzv. modré karty. Dalším bodem

směrnice je oblast sezónního zaměstnání. Jedná se o legální migraci pro pracovníky, kteří v členských státech provádí sezonní práce, kdy je v této pracovní oblasti nedostatek zaměstnanců. Modré karty jsou vydávány na dobu maximální 5-9 měsíců, dle typu pracovní dohody. Poslední částí legální migrace ukotvené ve směrnici Evropské komise je oblast studia a výzkumu. Jedná se o povolení k pobytu a setrvání na území státu po dobu nutnou k ukončení vzdělávacího programu nebo výzkumného šetření.

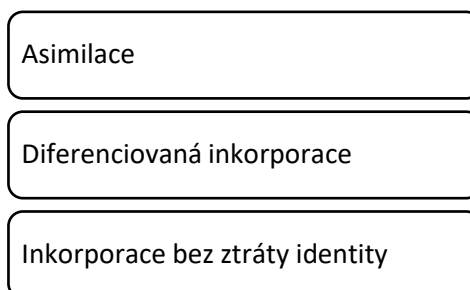
Oblast integrace se zaměřuje na právo migrace za účelem sloučení rodin. Jedná se o případy, kdy člen rodiny ze třetích zemí pracuje dlouhodobě na území EU. Jeho rodina má právo se přestěhovat a dostat povolení k pobytu v tomto státě za účelem sloučení se. V oblasti nelegální migrace Evropská unie přijala dvě směrnice. První směrnice (2008/115/ES) pojednává o možném navrácení nelegálních uprchlíků a migrantů do země původu. Nástroje pro efektivní uplatnění tohoto Evropského práva spočívají v dohlížení na základní práva veškerých občanů. Dále pak posílení interakce mezi členskými státy včetně zajištění správného fungování agentury Frontex či zajištění navrácení do původního státu, které má za úkol agentura Frontex především v oblastech Itálie nebo Řecka. Druhou ze směrnic (2009/52/ES) je právní spis obsahující typy sankcí a jejich vymahatelnost, včetně opatření, která musejí přijmout zaměstnavatelé obvinění ze zaměstnávání nelegálně pobývajících občanů bez povolení k patřičnému úkonu nebo pobytu. Existují dohody mezi státy původu migrace, které přijaly úmluvu ohledně navrácení nelegálních migrantů, které se snaží Evropská unie dodržovat společně s bojem proti obchodu s lidmi. Jedná se například o dohodu s Tureckem uzavřenou po jednání v létě roku 2016, které přijme nazpět všechny migranty, kteří do 20.3.2016 nezákonně překročili turecko-řecké hranice, zpět do Turecka (Evropský program pro migraci, 2016).

Integrační modely

Ignorace integrace menšin je diskutovaným a nežádoucím fenoménem, který je mimo jiné příčinou vzniku a růstu kriminality ve velkoměstech Evropy. Dle Stojarové (2004) má politika začleňování jeden hlavní cíl, a to omezit etnické střety. Každá země praktikuje své národní přístupy k etnickým menšinám a jejich následnou integraci. Faktorem ovlivňující

rozdílné metody je především historický kontext k přístupu vůči původnímu obyvatelstvu. Stojarová (2004) dále uvádí, že dochází ke třem rozdílným metodám migrační a národnostní politiky.

Asimilační proces usiluje o plné začlenění etnika do majoritní společnosti. Je hodnocen z pohledu kulturního jako dvoustranný, neboť na jedné straně potlačuje rozdíly, na straně druhé však zabraňuje možnému vzájemnému kulturnímu obohacení mezi sebou. Tímto procesem lze dosáhnout relativní stability v oblasti etnických konfliktů. Model je odvozen od francouzského přístupu k integraci.

O zcela opačný přístup se snaží diferenciovaná inkorporace. Státem, jehož přístup byl implementován do tohoto modelu, je Německo. Dosažení občanství pro migrující obyvatelstvo je náročné z hlediska procedurálních úkonů. V Německu je například výuka dětí tureckého původu praktikována v jazyce tureckém, což připravuje jedince na návrat do země původu. Etnické uskupení obyvatel jednoho etnického původu je od majoritního etnika izolováno z důvodu prevence konfliktů a střetu mezi nimi. Negativní stránkou této metody jsou však její chybné aplikace. Odborně je jev nazýván *extrémní inkorporací*. Takový způsob izolace může vyústit až v etnické vysídlování nebo čistky. Výsledkem mohou být historicky známé případy z nacistického Německa. Dalším příkladem, a to vcelku nedávným, je případ odehrávající se ve Rwandě. Tato etnická „čistka“ zapříčinila úmrtí bezmála miliónu obyvatel Rwandy v intervalu několika dní. (Peklo ve Rwandě, 2009) Mírnějším příkladem je restrikce dotčeného etnického obyvatelstva do různých částí měst, kde se poté stávají zdroji nepokojů a epicentra kriminality, včetně nenávisti vůči jiným etnikům a národností. Příkladem může být čtvrť Molenbeek v Bruselu či předměstí města Paříž (Globe24, 2016).

Mezi nejefektivnější metody patří inkorporace bez ztráty identity, která je nejefektivnější v oblasti začleňování. Kombinuje výhody přínosů rozdílných kultur a umožňuje participaci obou stran na dění ve společnosti. Občan tak neztratí svoji sociálně-kulturní identitu, ale naučí se soužití ve vzájemné harmonii s jinými kulturami. Ke správnému fungování popsaného principu je zapotřebí impulz ze státního aparátu ve formě institucí zabývajících se onou problematikou. Jediný člen komunity totiž nedokáže pomoci se začleněním celé skupiny. Programy, které podporují inkorporaci bez ztráty identity, jsou jedním z nejefektivnějších řešení současného problému. Metoda se také nazývá „Multikulturalismem“. Největším propagátorem modelu je Kanada a Austrálie. Mezi představitelé australského modelu patří Jim Molan. I když tento model představuje poněkud zdlouhavý proces získávání občanství, ve finále vede k začlenění jedinců bez ztráty identity a vhodnému soužití s původním obyvatelstvem (Sokol, 2016).

V oblasti integračních modelů se vyskytují rozdílné přístupy: „*Ius Sanguinis*“ a „*Ius soli*“. Jedná se o dva rozdílné integrační přístupy k získání občanství. První z nich je aplikován v Německu a pojednává o způsobu získání občanství na základě zdědění občanství jednoho z rodičů, který na území legálně pobývá po dobu 8 let. Opakem popsaného přístupu je tzv. *Ius soli*, který zohledňuje nárok na občanství ve státě, kde se dítě narodilo. Model je v platnosti například ve Francii, avšak v roce 1993 jej pravicová vláda Jean – Marie – Le Pena zrušila a aplikovala tak agresivnější integrační politiku. V roce 2005 byl tento model znovu obnoven a platí zde dodnes (Mannheimer, 2017).

2. Analýza (Aplikace teoretické části)

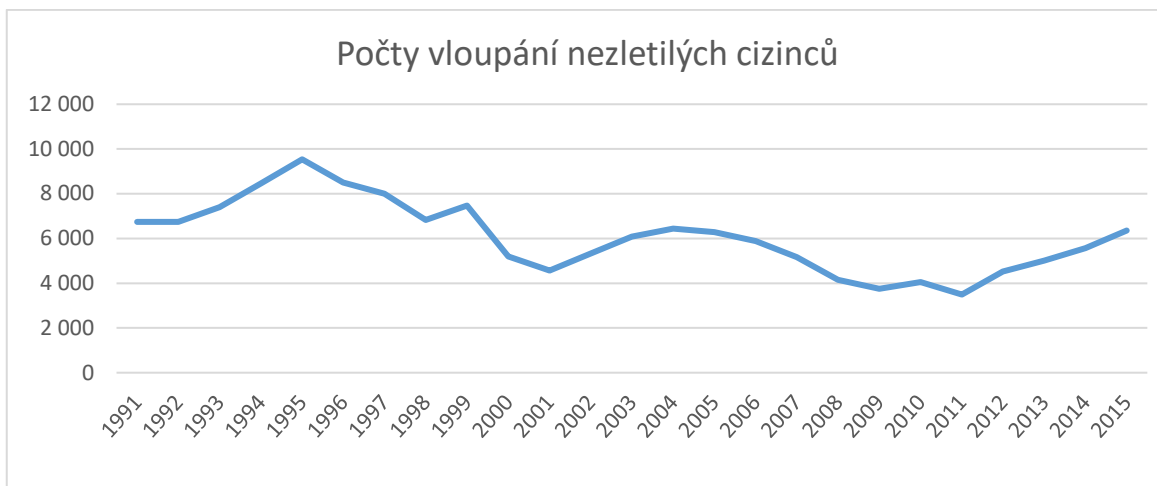
2.1. Vliv změny síly státnosti a úroveň stability státu na migrační proces

Bezpečnost Apeninského poloostrova

Jedním ze současných bezpečnostních rizik jsou příčiny a důsledky migrace na kriminalitu. Migranti se dostávají na italské území bez dokladů a povolení k pobytu. Jedná se o nelegální migranty, kteří se dislokují především v hlavních městech regionů. Například i město na severu Itálie – Brescia, je v oblasti nádražních lokalit obydlováno uprchlíky. Život na ulicích bez možnosti zapojit se do pracovního procesu je tak svádí ke kriminální činnosti.

Někteří politici (Bossini a Salvini, 2016) přisuzují větší kriminalitu jižním městům a regionům. Například politická strana Lega Nord lokalizuje kriminální činnost z větší části na jihu Itálie, kde je nezaměstnanost větší než na severu. V souvislosti s tím je možné spatřovat i narůstající nacionální a anti-migrantskou rétoriku některých politických uskupení, která se nemusí zakládat na relevantních zdrojích.

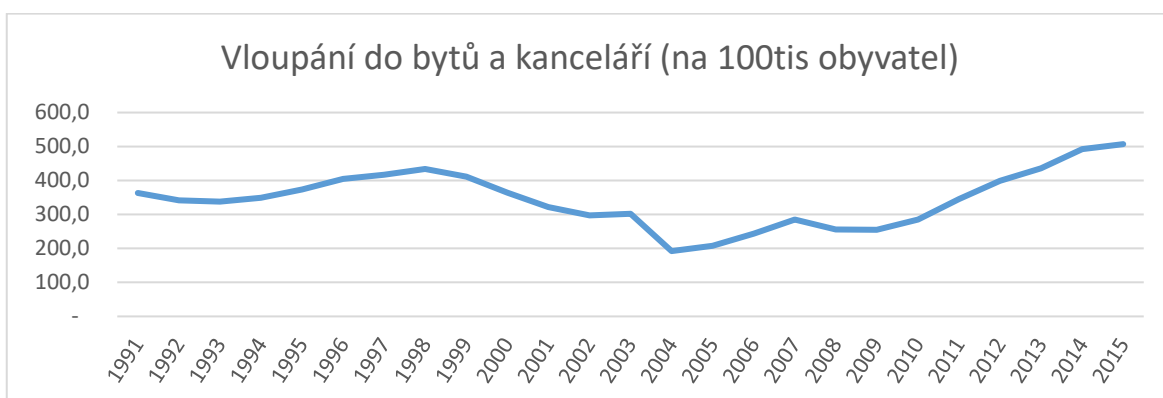
Data vedoucí ke zjištění vlivu na různá odvětví jsou čerpána z různých zdrojů. Neexistuje zdroj soustřeďující aktuální data společně s přehledy z minulých let. Bylo tak nutné pátrat v jednotlivých ročenkách a tiskových zprávách několika různých institucí, včetně Interpolu nebo napříč ministerskými institucemi Itálie.

Graf 1: Počty vlopání nezletilých cizinců. Zdroj: Istat (2017), Stranieri in Italia (2017), Ministero dell interno (2016), Governo (2016)

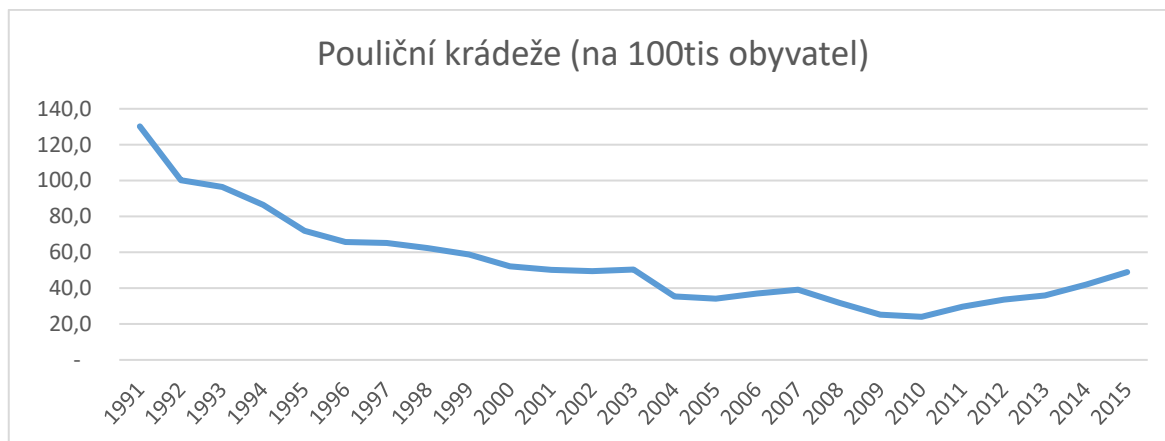
Dle grafu znázorňujícího vlopání se do bytů a kanceláří na území Itálie je možné spatřit, že od roku 2011, kdy migrační krize v Itálii kulminovala, trestné činy ze stran nezletilých cizinců rostly. Lze tedy predikovat, že nárůst vlopání nezletilých by do určité míry mohl souviset s migrační krizí.

Stejná situace se odehrává v oblasti vlopání z pohledu celostátní statistiky. Situace je však logická. Pokud se nelegální imigrant nedokáže začlenit do běžného života, jeho jediným východiskem, jak si zajistit obživu, bude kriminální činnost. Může se tak jednat o jeden z důvodů vedoucích k nárůstu pouličních krádeží od roku 2011.

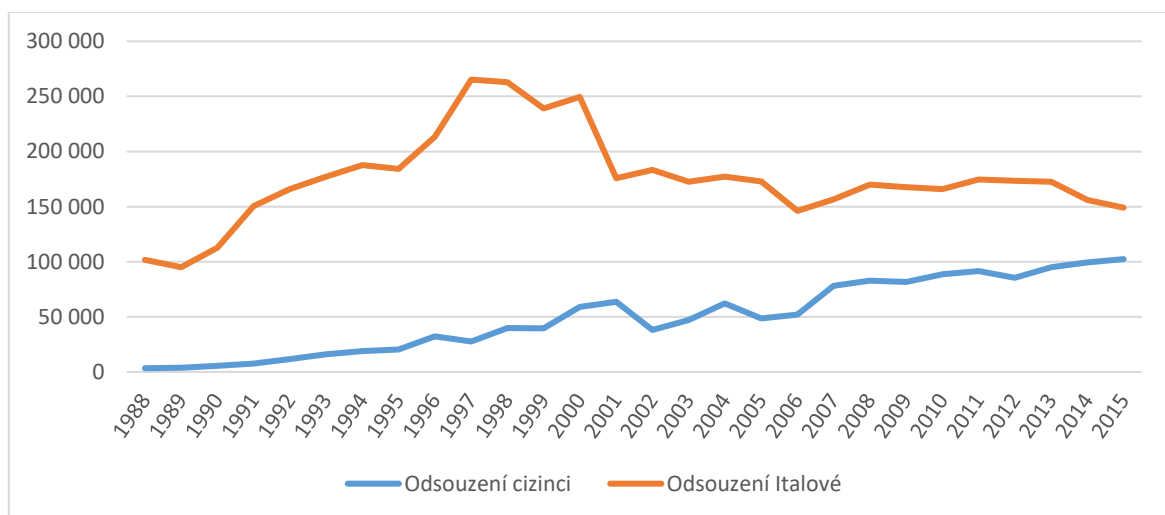
Graf 2: Vlopání do bytů a kanceláří. Zdroj: Istat (2017), Stranieri in Italia (2017), Ministero dell interno (2016), Governo (2016)

Problematika pouličních krádeží je oblastí s často nezjištěným pachatelem. Mnohdy poškození tak delikt nenahlašují, jelikož náhrada škody je závislá na dopadení pachatele. Jediným pomocným důkazem při pátrání jsou kamerové záznamy.

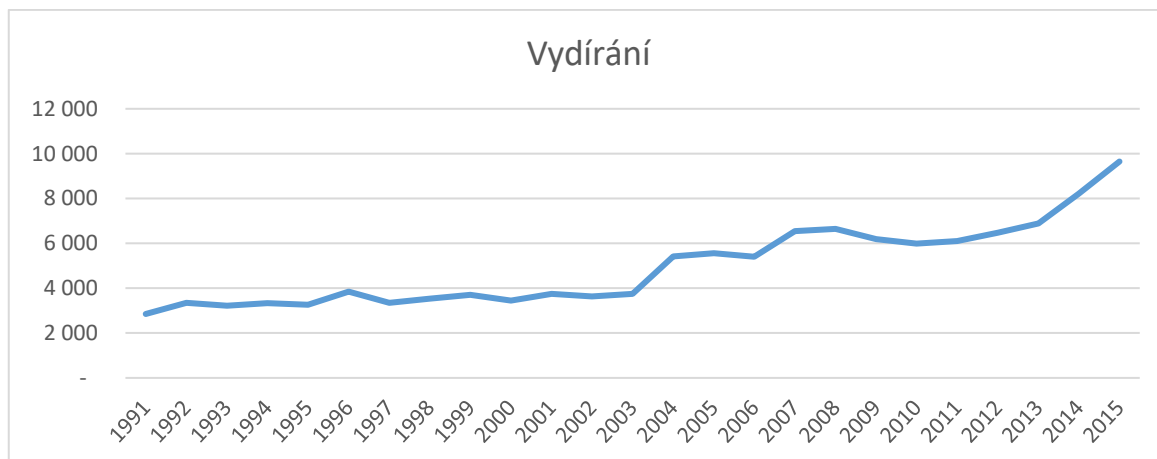
Graf 3: Pouliční krádeže. Zdroj: Istat (2017), Ministero dell interno (2016), Governo (2016)

Graf znázorňující souběh odsouzených Italů a cizinců nasvědčuje klesající trend kriminality místních obyvatel a rostoucí kriminalitu cizinců. Nelze jednoznačně tvrdit, že cizincem musel být nutně migrant, neboť se mohlo jednat o obyvatele členských států EU. Lze však usuzovat, že vzhledem k tíživým sociálním situacím a v návaznosti na nárůst kriminality, značnou část tvoří migrující populace.

Graf 4: Vývoj počtu odsouzených Italů a cizinců. Zdroj: Istat (2017), Stranieri in Italia (2017), Ministero dell interno (2016), Ministero dell istruzione (2016), Governo (2016)

Oznámená vydírání² od roku 2011 značně vzrostla. Do této kategorie spadá i pouliční vydírání za účelem finančního zisku pod hrozbou poničení majetku (tento čin nespadá pod pouliční krádeže).

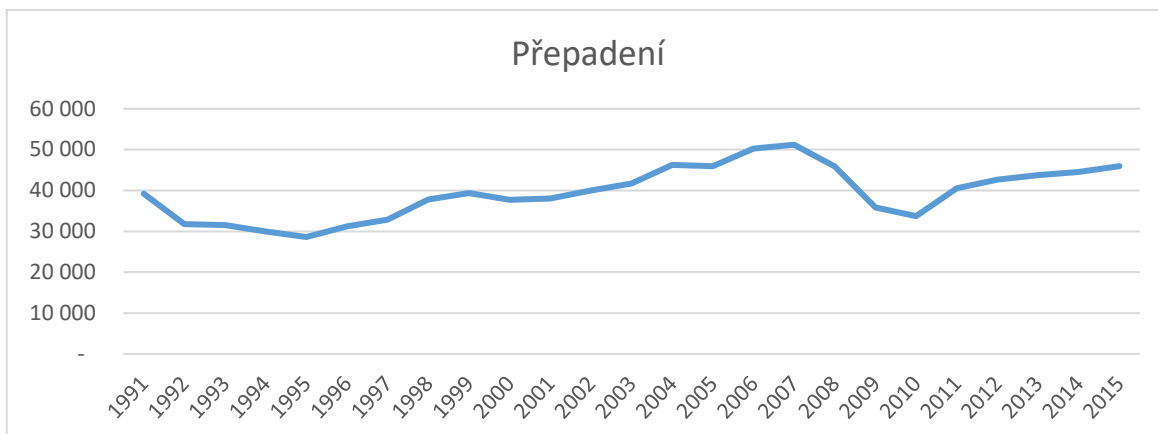
Graf 5: Nahlášená vydírání. Zdroj: Istat (2017), Stranieri in Italia (2017), Ministero dell'interno (2016), Ministero dell'istruzione (2016), Governo (2016)

Oznámená přepadení bez ohledu na dopadení zločince od roku 2010 skokově vzrostla a její trend pokračuje rostoucím směrem. Negativní stránkou je, že ne všechna přepadení byla nahlášena. Odhadem přibližně až 65 % (Adria, 2016).

I přesto je však nárůst výrazný, což může způsobovat částečně hospodářská krize, která měla na obyvatele Itálie dopad především ve finanční oblasti. Dopad na nárůst přepadení má i příchod migrantů v důsledku jejich nekontrolovatelného pohybu na území

---

² Vydírání je definováno dle zákona jako užití násilí nebo pohrůžky za účelem donucení proti vůli poškozeného.

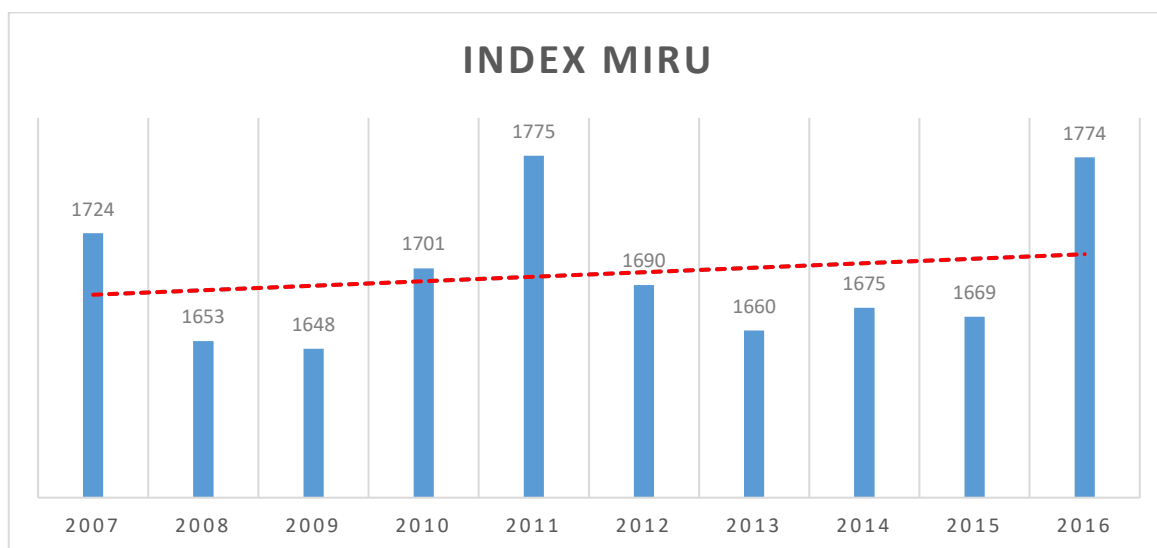
Graf 6: Vývoj počtu přepadení. Zdroj: Istat (2017), Stranieri in Italia (2017), Ministero dell interno (2016), Ministero dell istruzione (2016), Governo (2016)

Počty ublížení na zdraví nezletilým cizincem zaznamenávají rostoucí trend od roku 2011. Předpokládalo se, že pachatelé jsou původem z migračních center a proto v roce 2013 se vláda snažila zabezpečit migrační tábory, například 100% provedené otisky prstů u všech zachycených, využití kamerového systému a zavedení ohlašovací povinnosti v tábore. (LaRepubblica, 2016) Všechna tato opatření nedokázala zamezit pozdějšímu, avšak mírnějšímu nárůstu přepadení.

Graf 7: Ublížení na zdraví nezletilým cizincem. Zdroj: Istat (2017), Stranieri in Italia (2017), Ministero dell interno (2016), Ministero dell istruzione (2016), Governo (2016)

Z přehledu vývoje „indexu míru“, jako více spektrální index zahrnující bezpečnost a kriminalitu, je patrné, že se situace zhoršila ve zlomovém roce 2011 při počátku uprchlické krize. Lze tak usuzovat, že Itálie nebyla připravená čelit migračnímu nárůstu, který ovlivnil celý index míru (příjem, vzdělání, regionální integrace, korupce, transparentnost, kriminalita, migrace atd.). Dokázala se ale rychle přizpůsobit a během dvou let se hodnoty vrátily na úroveň před libyjskou krizí (Human development reports, 2017). To bylo způsobeno následkem přijetí opatření ve formě balíčků zákonů týkající se migrační politiky a organizací uprchlických táborů, které umožnili dostat situaci pod kontrolu. V současné době se ale index znovu vrátil na hodnoty z roku 2011. Trendová křivka ukazuje mírnou tendenci růstu.

Graf 8: Index míru. Zdroj: Human development reports (2017)

Teritoriální integrita

Lze konstatovat, že teritoriální integrita je v Itálii rozpolcena do více směrů. Hlavní rozpor existuje mezi severem a jihem, který udržuje myšlenku na nesourodost těchto regionů po staletí.

Mapa 1: Zobrazení severu a jihu Itálie. (Vlastní zpracování)

Jednou z politických stran, které bojovaly za nezávislost severní části Itálie na jižní je Lega Nord. Myšlenku osamostatnění sdílí 60% obyvatel severu a je stále aktuálně diskutovaná, avšak uskutečnění je nereálné. I přes to, že neexistují statistické údaje, obecný názor obyvatel severní Itálie o jižní části je spíše negativní. Seveřané argumentují tím, že obyvatelé jihu mají slabší pracovní nasazení a jsou méně pohotoví. Naopak o severu se říká, že se jedná o místo, kde se lidé neznají a nezastaví se od pracovních povinností. V této chybějící regionální integritě se zavedlo běžně užívané hanlivé oslovení pro obyvatelé obou částí: Seveřan – Polentone, Jižan – Terrone (Bergamopost, 2015).

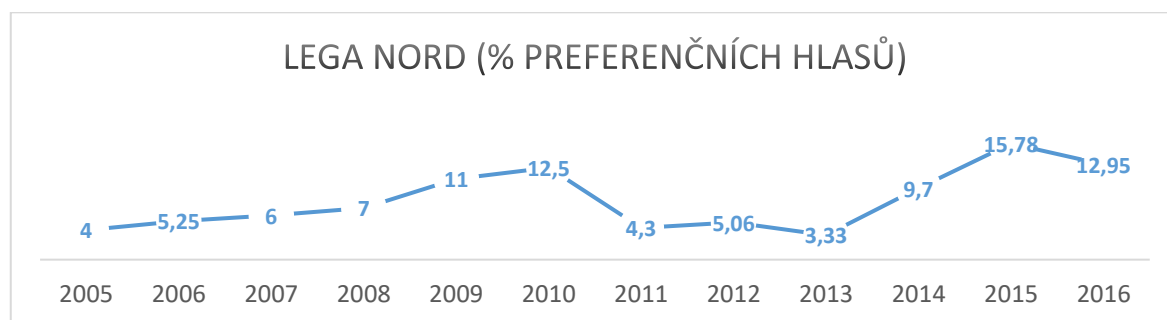
Mezi další oblasti nejednotné integrity náleží regiony, které bojovaly za autonomii (Ita. Regioni autonome). Mezi regiony patří například: Sicílie, Sardynie, Valle d'Aosta, Friuli-Venezia Giulia a Trentino-Alto Adige (Governo, 2016).

	Rozloha	Obyvatelé
Sicílie	25 711 km ²	5.092.080
Sardynie	24 090 km ²	1.663.286
Valle d'Aosta	3 262 km ²	128.298
Friuli-Venezia Giulia	7 845 km ²	1.224.284
Trentino-Alto Adige	13 606 km ²	1.055.934

Tabulka 1: Přehled autonomních regionů Itálie (Vlastní zpracování)

Výhodou autonomních oblastí je možnost užívat například vybrané daně pro vlastní účely, respektive pro investice ve vlastním regionu a větší míru suverenity. Suverenita regionu tak není přímo vázaná na centrální rozhodování v Římě. Na jihu se jedná zejména o jižní regiony s vysokou turistickou návštěvností. Na severu se jedná o regiony naopak s nízkou nezaměstnaností a historickou vazbou na sousední státy (například Švýcarsko a Rakousko).

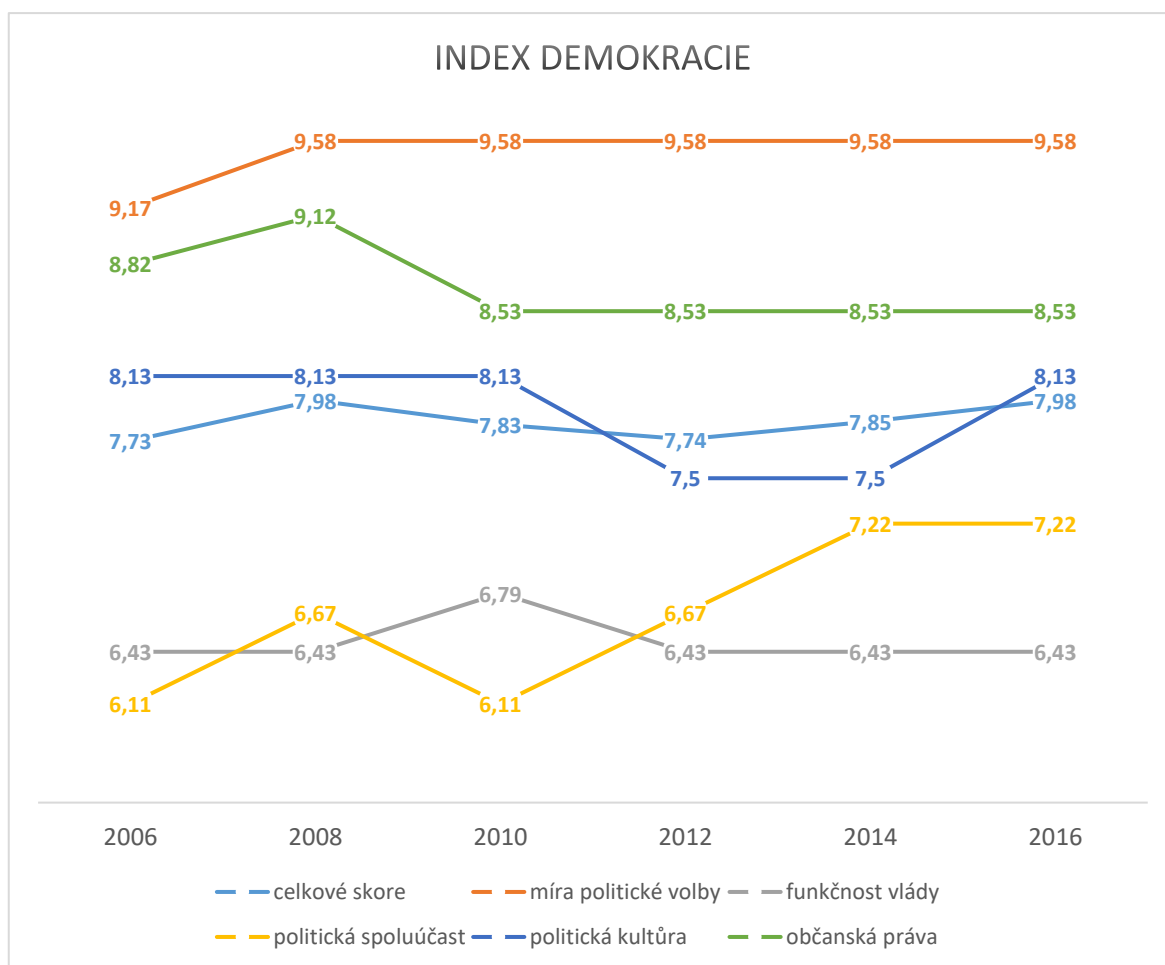
Strana „Lega Nord“ a „Lega Lombarda“ ve svém programu má primárně boj proti financování jihu z daní vybraných na severu. Její priority jsou založené na historických událostech z dob formování Itálie a finanční nezávislosti severních regionů (Marchi, 2015). Z grafu reprezentující volební průzkumy od roku 2005 je patrný silný nárůst preferencí právě v období ekonomické krize, kterou strana využila v politickém boji proti jihu. Občané tak preferovali stranu s obavami o odlévání dalších finančních zdrojů ze severu na jih právě v době finanční krize. Nárůst však trval až do přelomu roku 2010 a 2011, kdy se do popředí politického dění dostávají témata o migrační krizi a konfliktu z Libye. V současnosti preferenční hlasy klesly rapidně. Jedná se o důsledek přechodu voličů k jiným politickým subjektům, které se zabývaly právě současným tématem migrace a to je především „Movimento cinque stelle“, jeho preference jsou promítnuty v části „ Síla státnosti: politická práva“. Po ochladnutí tématu migrace v letech 2013 a 2014 se voliči opět vrátili ke konzervativní straně, která svůj program zakládá na stále stejných argumentech. Jedná se tak o pokles voličů v důsledku aktuálního dění, který strana nereflektovala do svého politického boje. Později je možné pozorovat návrat voličů. Pokud bylo odloženo takové tradiční téma, dokládá to, jak politicky významným bylo téma uprchlictví v politické soutěži o voliče.

Graf 9: Preferenční hlasy Lega Nord. Zdroj: Istat (2017)

Politická práva

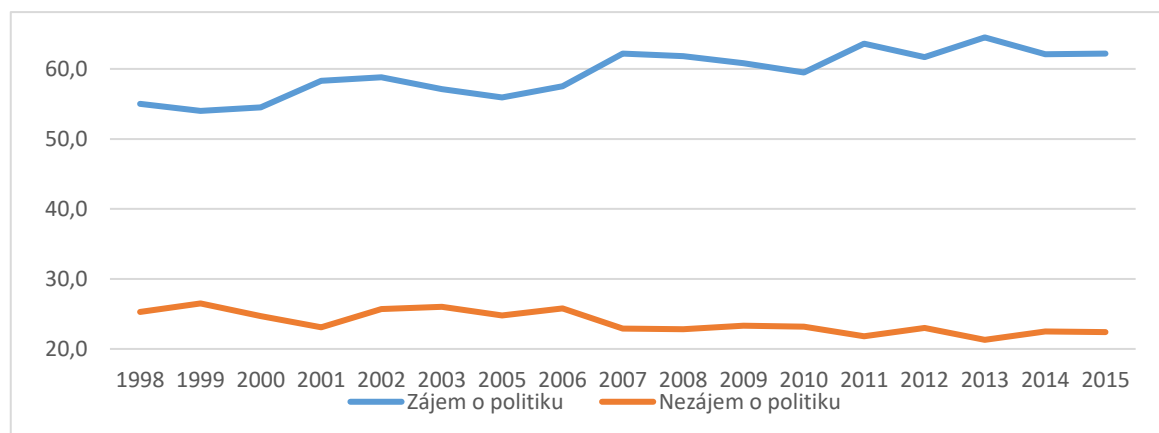
Úroveň indexu demokracie Itálie patří se svými 7,98 body mezi státy, kde demokracie vykazuje určité nedostatky. Mezi hlavní ukazatele indexu patří: politická kultura, občanská práva, funkčnost vlády, míra politické volby a pluralismus. Je vytvářen každé dva roky od roku 2006 společností „Economist Intelligence Unit“. Itálie je v analýzách označována za bikameralismus (dvoukomorový parlament), parlamentní republika a parlamentní demokracie (The economist, 2016).

Graf 10: Index demokracie. Zdroj: The economist, 2016)

Zde lze vidět vývoj zájmu či nezájmu o politické dění. Z grafu je možné usuzovat, že rostoucí zájem o politiku nastal na přelomu let 2010 a 2011. Právě tehdy, začaly vnitrostátní události v Libyi mít dopad i na Itálii. V oblasti kriminality, sociálních výdajů

na migraci, nebo na preferenční hlasy politických stran bojující proti migraci. Lidé se tak začali více zajímat o to, co se bude nadále dít a jak to ovlivní jejich zemi. V roce 2011 je také zaznamenán mírný pokles procenta lidí, kteří se o politiku nezajímali, což jen dokládá fakt, že se jednalo o společensky frekventované téma.

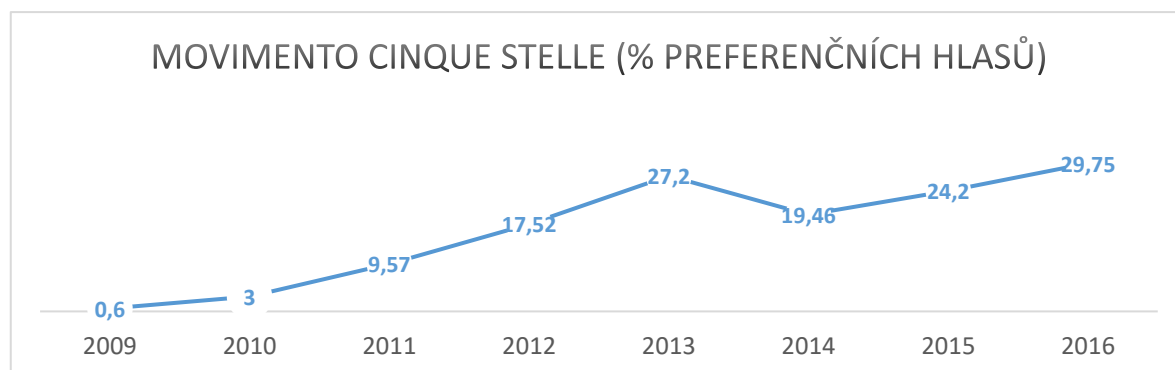

Graf 11: Přehled zájmu o politiku. Zdroj: Istat (2017), Ministero dell interno (2016), Ministero dell istruzione (2016), Governo (2016)

V kontextu politických zájmů obyvatelstva lze uvést i graf volebních preferencí politické strany „Movimento cinque stelle“, která byla založena těsně před libyjskou krizí v roce 2009. Jejím hlavním programem bylo vymezování se proti imigraci, která se v letech 2010 a 2011 začala silně dotýkat italského území a ochrany tradičních hodnot. Strana získala velký počet voličů ze strany „Lega Nord“, jak již bylo zmíněno v kapitole číslo (2.1) Teritoriální integrity. Strana prosazuje i nadále antiimigrační politiku a společně s tvrdým postupem vůči imigraci. Taktéž reflektuje společenské dění společnosti, které odpovídá právě rostoucím preferencím této strany. Italové preferují toto hnutí nad jinými konzervativními stranami právě kvůli její „agresivní a kontroverzní“ politice.

Část médií kritizovala hnutí a taktéž například socioložka Iside Gjergji (2015) označila toto hnutí za rasistické a xenofobní. To však nic nemění na situaci, že italská společnost je již vyčerpána z politických debat bez výraznějších dopadů na jejich život. V Itálii se vystřídalo 64 vlád za posledních 71 let. Je v celku logické, že politický populismus, který představuje strana Movimento cinque stelle, je pro krizemi zmítanou Itálii vítanou vzpruhou obyvatel. Byť politický program je založen především na kritice stávajících

garnitur, Italové mohou cítit, že se konečně objevila strana, která usilovně hájí zájmy obyčejných lidí (Liguori, 2016). Otázkou zůstává, jak by uskupení postupovalo, pokud by se skutečně dostalo k moci, protože v takovém případě by pouze kritika k úspěšnému vládnutí nestačila.

Graf 12: Preferenční hlasy Movimento cinque stelle. Zdroj: Istat (2017)

Sociální a zdravotní zabezpečení

Oblast lze definovat z pohledu několika ukazatelů. Například průměrné dožití je v Itálii vysoké a dosahuje hodnoty přes 83 let. Naopak index úmrtnosti pod 5 let, který zobrazuje stav zdravotnické péče o děti, je zde 3,6 úmrtí na 1000 narozených dětí. Mezi další indexy patří nakažení HIV viru pro populaci ve věku 15-49 let. HIV je tak diagnostikováno pouze u 0,3 % (Human development reports, 2017). Údaje aktuální k roku 2016.

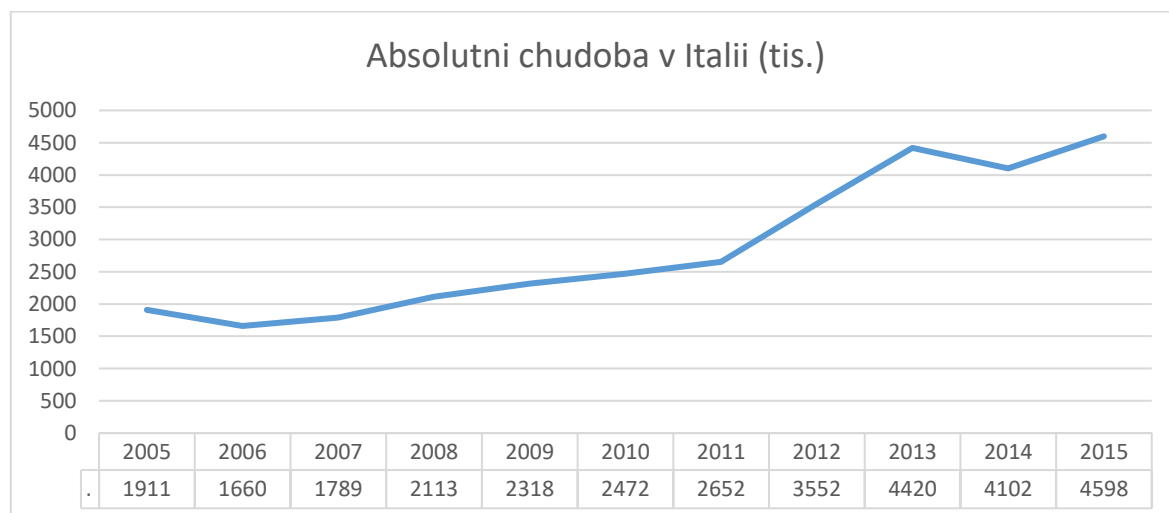
	Průměrné dožití	Úmrtnost pod 5 let
Itálie	83,3 let	3,5
Francie	82,4 let	4,3
Rakousko	81,6 let	3,5
Německo	81,1 let	3,7
Česká republika	78,8 let	3,4
Polsko	77,6 let	5,2

Tabulka 2: Přehled dožití a úmrtnosti. Zdroj: Human development reports (2017)

Sociální a zdravotní pojištění je zde vyšší oproti průměru ostatních členských států EU, i přes zavedený zákon o „Reddito“, který zpoplatňuje všechny návštěvy, úkony lékaře včetně vydání léků a léků samotných. Tarif se zobrazuje v určitém procentním podílu na platbě ze strany pacienta. Pokud prohlídka nepřesáhne 36 eur je pacient povinen zaplatit

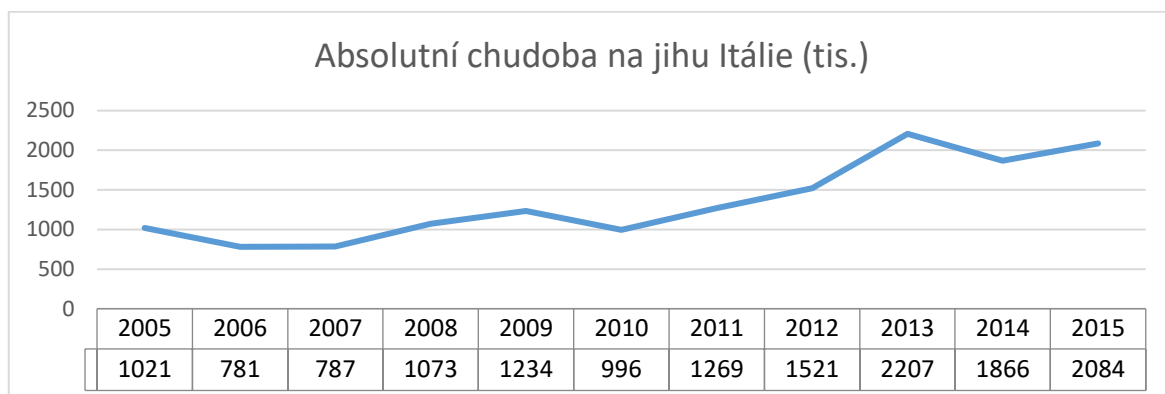
dle jeho příjmů částku od 0 do 10 eur. Pokud je úkon nebo zákrok zpoplatněn na více než 36 euro, je maximální možná hranice pro platbu ze strany pacienta 30 euro. Italské zdravotní a sociální pojištění odpovídá 5 % platu, který odvede zaměstnavatel ale i zaměstnanec ze svého platu. Zdravotnické služby, jako je například rychlá záchranná pomoc, jsou v Itálii doplněny dobrovolnickou činností pracovníků v okolních továrnách, kteří ve volném čase asistují lékařům. Zahrnují pozice jako je řidič sanitky nebo asistent převozu (nosítka atd.). Vždy je však přítomen jeden odborný lékař ze zákona (Mednat, 2014).

Rostoucí počet obyvatel na hranici chudoby v Itálii roste. Prvním zaznamenaným přelomem je finanční krize, která se začala projevovat na chudobě od roku 2006 do její eskalace v roce 2008. Dalším příčinou, která vedla k růstu chudoby v Itálii, jsou důsledky libyjské krize v roce 2011. Nově přichozí obyvatelé jsou taktéž zaznamenáni do statistik chudoby, a proto tento nárůst lze přisuzovat právě imigraci. Jedná se o celostátní statistiku. Naopak druhý graf znázorňuje stejnou situaci, ale se zaměřením na jižní část Itálie, jakožto ekonomicky slabší oblast, která navíc čelila uprchlické vlně pro svoji geografickou polohu nejvíce. Pozdější klesající tendence v letech 2013 a 2014 znázorňují zlepšení organizace imigrace v Itálii zásluhou vládních úprav zákonů, které jsou popsány v části diplomové práce „Migrační politika“.

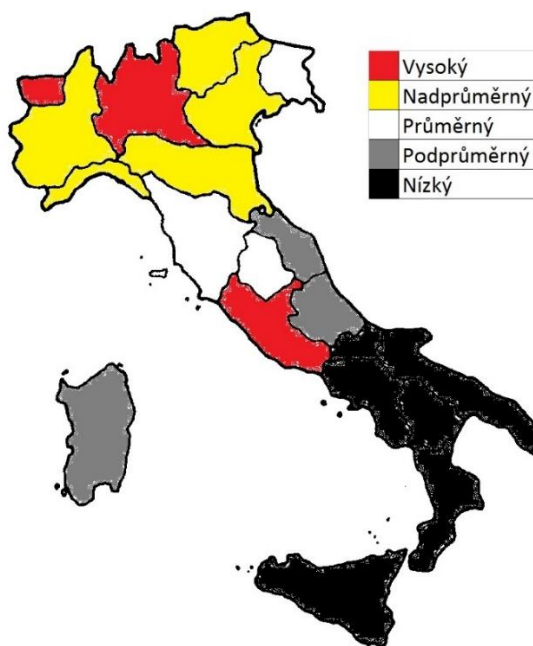
Graf 13: Absolutní chudoba v Itálii. Zdroj: Istat (2017), Ministero dell interno (2016), Ministero dell istruzione (2016), Governo (2016)

Chudoba na jihu Itálie je ztelnější právě v důsledku již zhoršené situace před migrační krizí.

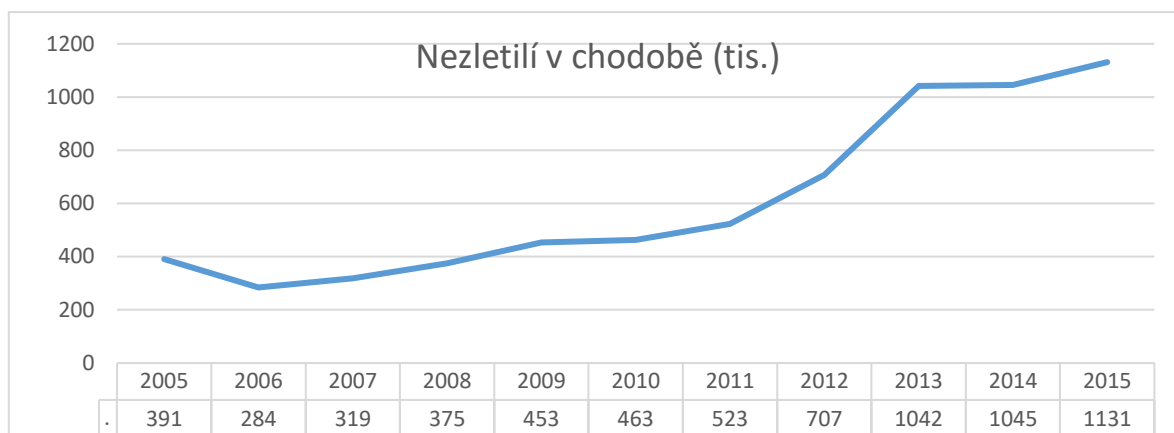
Graf 14: Absolutní chudoba na jihu Itálie. Zdroj: Istat (2017), Ministero dell interno (2016), Governo (2016)

Mapa znázorňující platové ohodnocení obyvatel dokazuje, že jih Itálie se pohybuje v podprůměrném platovém ohodnocení (Istat, 2017). Důvodem může být i větší koncentrace migračních táborů (viz. Mapa č. 3), které ovlivňují turistiku a pracovní trh.

Mapa 2: Výše platového ohodnocení. (Vlastní zpracování)

Velký nárůst zaznamenal i okruh nezletilých osob, které jsou závislé na státní podpoře nebo jinému druhu sociální podpory, žijící v chudobě na území Itálie. Zde lze přesně vidět nárůst takové skupiny lidí právě od roku 2011, kdy přišel značný počet nezletilých do Itálie vlivem migrace.

Graf 15: Nezletilí v chudobě. Zdroj: Istat (2017), Ministero dell'istruzione (2016), Governo (2016)

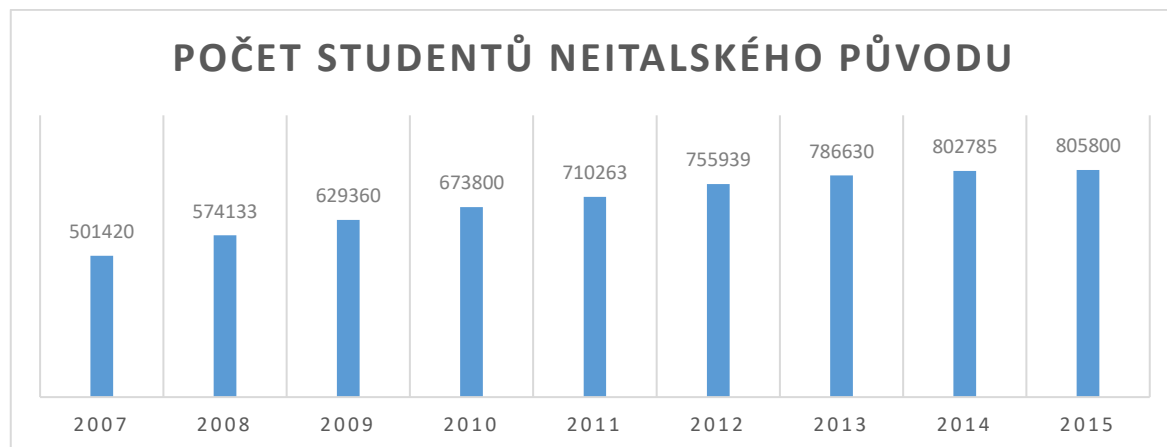
Vzdělávací soustava

Pro určení vzdělanosti se využívá index lidského rozvoje (HDI), který zahrnuje i vzdělanost. Itálie se díky němu pohybuje na 28. místě v hodnocení států (Human development reports, 2017).

Itálie je sídlem celkem 68 univerzit. Je zde zaveden systém zpoplatněného vysokoškolského vzdělávání. Nejedná se však o jednotnou sazbu pro všechny studenty, nýbrž o vyhodnocení poplatku za studium z platu rodičů. V průměru stojí roční studium od 700 eur do 1300 eur. Záleží také na typu univerzity (Ministero dell'istruzione, 2016). Následně je předložen plat ze strany rodičů, ze kterého se vypočítá odpustek na poplatek. Neexistuje však možnost financování státem či jiným způsobem tak, aby dotyčný neplatil poplatek žádný, tak jako to známe v České republice, kde je studium do 26 let hrazeno Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (2017). Tento fakt vede k nižšímu zájmu studentů o univerzitní studium právě z těchto finančních důvodů. Mnoho z nich je závislých na půjčkách z bankovního sektoru, které splácejí po dokončení studia a zařazení do pracovního života.

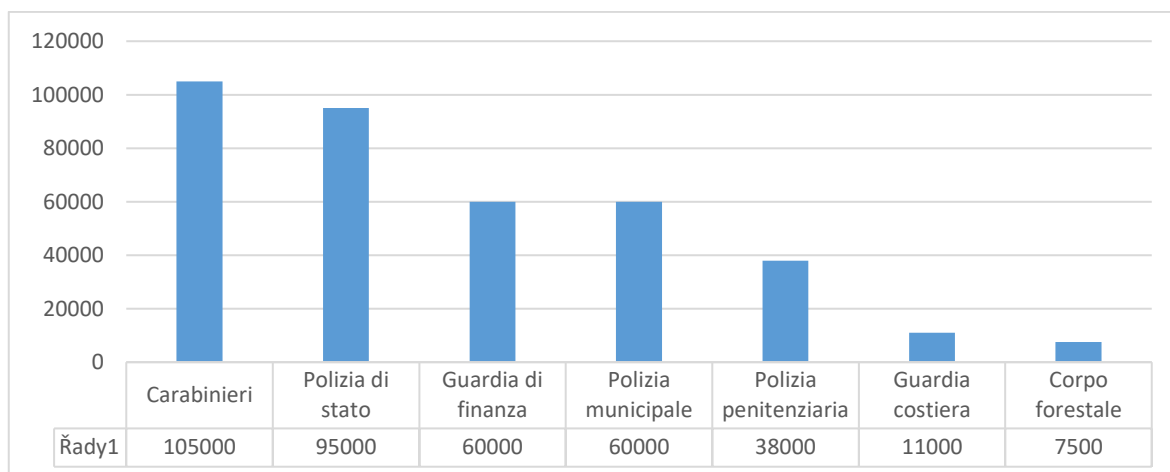
Počet studentů, kteří nemají italské občanství, roste. Avšak nárůst není spojen s migrační krizí, jelikož nárůst v roce 2011 není příliš patrný oproti předchozím rokům, naopak v letech 2014 a 2015 se nárůst zastavil.

Graf 16: Počet studentů neitalského původu. Zdroj: Istat (2017), *Stranieri in Italia* (2017), Ministero dell'istruzione (2016)

Vnitřní užití síly

Podle světového průzkumu o největších armádních mocnostech světa se Itálie umístila na 12. místě za velmi dobře ozbrojeným Izraelem a před státy jako je například Kanada, Polsko a Austrálie. Při nutném užití maximálního počtu sil je Itálie schopna svolat téměř 30 mil. mužů. V oblasti technického zázemí je Itálie vybavena 600 tanky, což odpovídá druhému nejvíce vyzbrojenému státu v EU v tankové divizi za Polskem (které je vybaveno více než 1000 tanky). Bojových letounů vlastní italská armáda 795 kusů. V oblasti jaderných zbraní se zaměřením na nukleární hlavice nevlastní Itálie žádné. Jediným státem EU, který vlastní tento typ zbraní je Francie s počtem 300 kusů. Italská armáda disponuje dvěma letadlovými loděmi. Funkčních ponorek se ve vlastnictví Itálie nachází šest. Itálie patří mezi evropskými zeměmi s největším počtem policejních složek. Také zde působí nejvíce organizací zajišťujících veřejný pořádek. Jedná se tak o 7 organizací nezahrnující Hasičský záchranný sbor (Lugano, 2016).

Graf 17: Přehled výkonné moci. Zdroj: Istat (2017), Ministero dell interno (2016), Ministero dell istruzione (2016), Governo (2016)

Za neefektivní oblast lze označit organizační schopnosti napříč složkami. Ta nekoordinuje přenos informací mezi všemi bezpečnostními organizacemi. V některých případech tak mohou organizace svoji činnost duplikovat: antidrogová skupina ze Státní policie, Carabinieri, Polizia di Finanza, Polizia provinciale, Polizia municipale a pokud se jedná o hledaného pachatele dorazí i Vězeňská policie.

Emiliano Fittipaldi (2015) kritizuje organizační neschopnost mezi složkami policie. Dle něj efektivně řídit sedm organizací zvláště a je nutné vytvořit jednotný systém a zredukovat tyto složky. Navíc by to znamenalo zvýšení platů policistů, kteří mají jedno z nejmenších platových ohodnocení rámci Evropské Unie (1280 euro). Každý obyvatel Itálie odvádí daně, které zahrnují i podíl pro bezpečnostní složky. Velké rozdíly zde nastávají mezi regiony. Například v Lombardii, kdy obyvatel ročně odvede 59 euro ročně, oproti jiným oblastem, kde se objem odvedených peněz radikálně mění a to dokonce i přes trojnásobek. V Molise se odvedená cifra každého obyvatele rovná téměř 180 eurům ročně. Podobná situace se odehrává v Calabrii a v Sardegna, kde každý občan odvede ročně 150 euro a 164 euro.

Problémem je zde „duplikace“, jednotlivé složky a jejich oblasti zájmů nejsou pevně zakotveny v zákoně, a proto zde dochází k překrývání pravomocí, organizačním nejasnostem a informačním interferencím. Problematickou oblastí je chybějící útvar, který

by se zabýval organizovaným zločinem. V současné době se problematikou zabývá, jak státní policie, Carabinieri tak i Polizia di Finanza. Neexistuje zde také žádný program pro sdílení informací a tak zde dochází k neefektivnímu využití sil pro zabezpečení pořádku. Itálie tak patří mezi státy, které za svoji vnitřní sílu platí nejvíce ze všech států EU, ale výsledky neodpovídají státům jako je Německo, Francie, Anglie nebo dokonce Španělsko. Mezi poslední oblasti využití vnitřní síly, při které Itálie dlouho zaostávala, bylo unifikované nouzové telefonní číslo, které všechny státy již aktivovaly od roku 2004 (tel. 112). Itálie se tak stala posledním státem, který tuto chybu napravil a to až v roce 2016. Vnitřní užití síly se v Itálii zdá být zabezpečeno mnohými organizacemi, ale její aplikace není koordinovaná a dochází zde k chaotické koordinaci, která vede k neefektivním výsledkům doprovázeným zdlouhavými procesy. V oblasti armádní divize této problematiky udržuje Itálie vysoký standard, který je v objemu síly zcela dostatečný a akceschopný.

Nelze však jednoznačně dokázat, že by posilování italských obranných složek souviselo s migrační krizí, byť by to bylo logické. V souvislosti s migrací je však důležité zmínit operaci Mare nostrum, která se snažila zachraňovat životy migrantů ve Středozemním moři. Tato operace byla v plné kompetenci Itálie a taktéž stejnou mírou financována. Operace trvala rok a umožňovala posádkám lodí cestovat až do libyjských vod pro záchranu ztroskotaných člunů plných migrantů. Později byla tato operace kritizována širokou veřejností včetně Evropské unie, jelikož nepřímo nabádala pašerácké skupiny vyplouvat směrem k Itálii v naději na jistou záchranu i mimo italské nebo mezinárodní vody (Ide, 2014).

Ideje státu

Ideje státu jsou tvořeny idejemi obyvatel. Často jsou využívány politickými stranami při boji o získání hlasů. Italské obyvatelstvo je silně nacionalistické, byť jsou patrné různé spory zejména mezi severem a jihem, jak již bylo v kapitole „Teritoriální integrita“ zmíněno. Mezi hlavními prvky mentality italského obyvatelstva bezesporu patří silná náklonnost k vlastenectví. Takové tendence se ale objevují pouze u občanů italské

národnosti, kteří zde žijí již od počátků (více než 3 generace). Tento model neplatí u italských občanů původem pocházejících z jiných částí světa. Mezi dominantní prvky idejí patří národní suverenita. Italové jsou taktéž velice hrdé obyvatelstvo a mají v lásce svoji přírodu a památky. Jak již připomněl bývalý ministr zahraničních věcí Angelino Alfano: „*Itálie je silným, velkým a odvážným národem.*“ Slova vystihují převážnou mentalitu obyvatelstva (Direpolitica, 2017).

Itálie je silným podporovatelem evropské integrace, napanují zde tendence k vystoupení z Evropské unie a nálady jsou zde proevropského charakteru. Italové se cítí být Evropany, a jelikož se první zmínka o evropském celku zrodila v Itálii, jsou logicky silnými zastánci jednotné Unie. Kontroverzním tématem je zde přijímání uprchlíků ostatními státy EU. Jelikož se v posledních letech Itálie stala jedním z hlavních „hotspotů“ pro migraci z Afriky, obyvatelé jasně deklarují nesouhlas s přístupem ostatních členských států, které se proti přijímání migrantů ohrazují a bojkotují proces. Dále je pak patrný sílicí italský nacionalismus v souvislosti s migrační krizí, který do popředí dostal již podrobně zmíněnou politickou stranu Movimento cinque stelle (Il post, 2016).

Financování stabilizačních procesů v krizových oblastech.

Do roku 2000 se finanční zdroje alokovaly přímo ze státního rozpočtu. Změna v sektoru financování krizových oblastí mimo státní rozpočet a dotací z Evropské unie nastala po roce 2000. Italská vláda tehdy vynaložila síly k získání finančních zdrojů mimo primární sektory a využila proto zejména přírážky na pohonné hmoty.

Oblast finančních příjmů z pohonných hmot, které mají pokrývat náklady pro stabilizační procesy v krizových situacích, se nazývají „Accise“. Jedná se o jednotlivé navýšení ceny 11 o částku, která má fixní charakter, nikoliv procentuální. Částku vymezuje vláda. Pro lepší znázornění byla vytvořena tabulka chronologicky znázorňující, za jakým účelem (příležitosti) slouží jednotlivé „Accise“ (Sinsini, 2017).

Cena (€)	Accise
0,00098	Financování války v Etiopii 1935-1936
0,0072	Financování krize v Suez 1956
0,0051	Obnova po přetržení hráze Vajont 1963
0,0051	Obnova po záplavách ve Florencii 1966
0,0051	Obnova po zemětřesení v Belice 1968
0,0511	Obnova po zemětřesení ve Friuli 1976
0,0387	Obnova po zemětřesení v Irpinia 1980
0,106	Financování války v Libanonu 1983
0,0114	Financování misí v Bosně 1996
0,02	Obnova kontraktu řidičů kolejových vozidel 2004
0,005	Nákup ekologických autobusů 2005
0,0051	Obnova po zemětřesení Aquila 2009
0,0071	Financování kultury 2011
0,04	Migrace z Libye 2011
0,0089	Obnova po záplavách Liguria Toscana 2011
0,113	Financování státní reformy „Salva Italia“ 2011
0,02	Obnova po zemětřesení Emilia 2012
Součet: 0,449€	

Tabulka 3: Vývoj Accise v čase a jejích důvod. (Vlastní zpracování)

Velká kritika je cílená obzvláště na neaktuální odůvodnění přírážek. Například v případě přírážky financování války v Etiopii z roku 1935-1936 se jedná o záležitost starou 82 let. Tento druh poplatku není součástí daně, proto k ceně pohonných hmot je nutné obecnou daň připočítat včetně manipulačních poplatků (doprava, marže čerpacích stanic atd.). Pouze tyto poplatky tvoří tak 52 % zvýšení ceny na l. V kontextu s migrací je zde zavedena přírážka odpovídající 0,04 euro z každého natankovaného litru paliva, která jde na financování procesů spojených s imigrací v Itálii (Banaudi, 2016).

Celkové finanční náklady na imigrační politiku Itálie je dle Ministero dell interno (2016) možné seřadit do několika kategorií. V tabulce je možné vidět výdaje za celkovou imigraci

v Itálii a naopak finanční zdroje, které jsou poskytovány na imigraci. Ze součtů vstupů a výstupů můžeme vyhodnotit, že Itálie vybere více peněz, než utratí na tuto problematiku. Rozdíl zde činí 3,9 mld. euro.

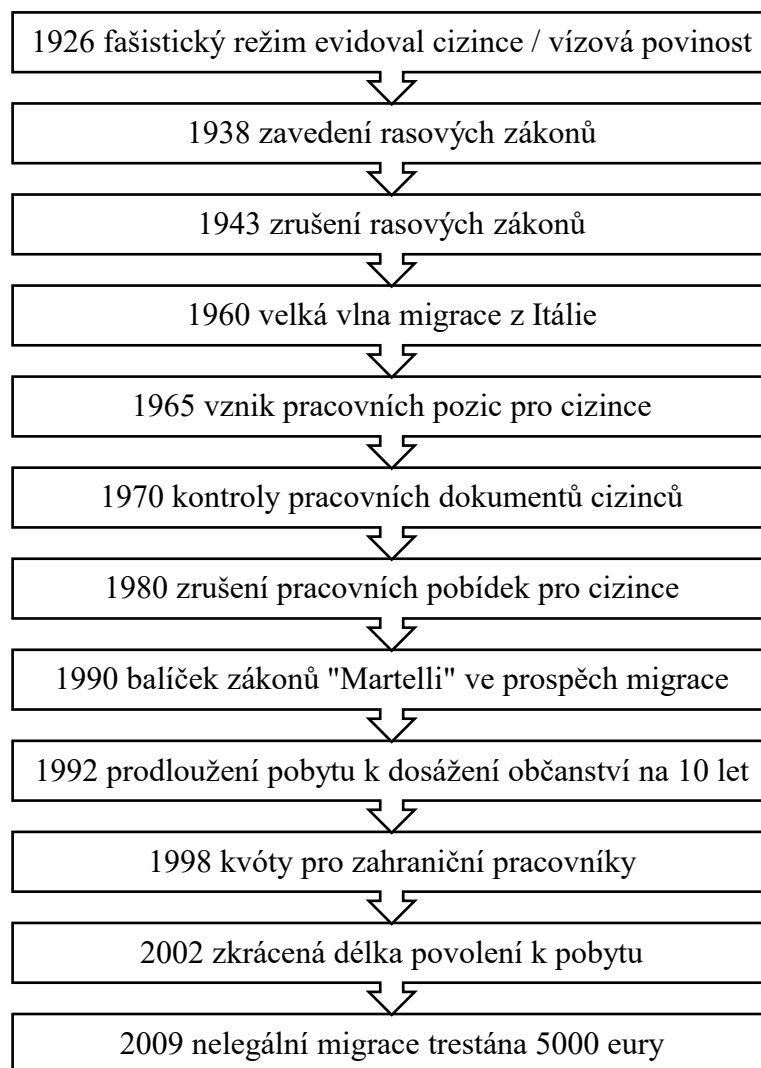
Vstupy		Výstupy	
Daň z příjmu fyzických osob	4,9	Zdravotnictví	3,7
Spotřební daň	1,4	Edukační programy	3,5
Daň z minerálních olejů	0,84	Sociální zázemí	0,6
Daň z hazardu	0,21	Bytové nároky	0,4
Daně z povolení k pobytu	0,25	Ministerstvo spravedlnosti	1,8
Daně odvedené zaměstnavatelem	8,9	Ministerstvo vnitra	1
		Jiné finanční transakce	1,6
Celkem	16,5	Celkem	12,6

Tabulka 4: *Financování migrace. Zdroj: Governo (2016)*

Původem finančních prostředků pro financování této kritické oblasti je státní rozpočet, který upravuje každým rokem Ministerstvo financí a určuje množství finančních zásob pro tuto oblast. Nelze ale vystačit pouze s penězi ze státního rozpočtu, proto v Itálii existuje systém dotací z každého regionu (vyjma regionů autonomních), který má umožnit finanční navýšení fondu. Tyto peníze jsou poskytovány z regionálních daní, které jsou přepočteny na počet obyvatel v daném regionu a jeho prosperitou. Proto jsou velkými donory regiony s nízkou nezaměstnaností a regiony, kterých se situace azylových center přímo dotýká. Mezi další zdroje patří dotace z Evropského parlamentu, které pokrývají polovinu nákladů.

2.2. Analýza implementace migrační politiky EU a Itálie při změně úrovně stability států MENA, zejména Libye

Dle Paola Corti a Matteo Sanfilippo (2009) byla Itálie historicky charakterizována nízkou úrovní procentuálního zastoupení zahraničního obyvatelstva (0,4 % populace v roce 1861). V tomto období neměl stát speciální migrační politiku, která by byla postavena na pevných základech. Jednalo se pouze o náhodné kontroly občanů ze strany národní policie, ovšem zcela striktní. Pokud byl občan zadržen bez platných dokladů nebo nebylo možné jeho totožnost vypátrat, byl okamžitě odveden ke státním hranicím a tam vyhoštěn.

Tabulka 5: Přehled migrační politiky Itálie. (Vlastní zpracování)

Fašistický režim v roce 1926 založil pobočky politické policie, která měla za úkol kontrolovat a evidovat cizince. Jednalo se tak o první konkrétní krok v národní migrační politice Itálie. Později byl vybudován registr pro cizince, kteří měli povinnost se zaregistrovat neprodleně po vstupu na italské území. Rovněž byla zavedena vízová povinnost pro cizince, kteří chtějí vstoupit na národní území. Součástí registru byla i nutnost uvést místo pobytu. Později byly aplikovány rasové zákony, které vedly především k diskriminaci židovského obyvatelstva. Tyto zákony ale na rozdíl od německé formy vládnutí znamenaly vyhoštění obyvatel za hranice a později uvěznění do záchytných

táborů, které se však nikdy nestaly tzv. koncentračními tábory smrti. V roce 1943 se všechny antisemitské a rasové zákony v Itálii zrušily. Po válce se migrační politika znovu zjednodušila a změnila se ve prospěch migrace. Itálie následně zaznamenala velký pokles obyvatel a celkové stárnutí populace. Od roku 1960 se z Itálie odstěhovalo 300 000 obyvatel ročně. Koncem roku 1965 se italská vláda rozhodla pro uvolnění pracovních pozic pro cizince, kteří měli při velkém růstu ekonomiky možnost dosáhnout lepší životní úrovně, než jaká byla v jejich mateřském státě. Jednalo se hlavně o pracovní pozice v lodních přístavech a na moři v rámci rybolovu (tuniské obyvatelstvo), druhou oblastí pracovního zájmu pak bylo zemědělství. V roce 1970 italská vláda zaregistrovala rostoucí migraci za účelem pracovních pozic a rozhodla se tak pro zvýšené náhodné kontroly. Situace v roce 1982 eskalovala k úplnému zrušení migrace za prací. Toto rozhodnutí přišlo přesně v období ekonomické krize, která byla spojena s rostoucí nezaměstnaností. V tomto období, kdy došlo uzavření hranic pro pracovní migranty, nastal trend nelegální migrace, která je známa dnes.

Situace se změnila schválením zákona Fosci, která v roce 1986 znamenala přiznání všech práv pracovníků bez ohledu na národnost včetně sociálních a zdravotních služeb. Součástí zákona byla i první zmínka o slučování rodin, která dovolovala manželkám a dětem přicestovat do Itálie za pracujícím manželem. Itálie byla na vzestupu, proto byly schváleny tyto zákony podporující migraci. Zákony podporující slučování rodin vedly k prvním otevřeným náznakům xenofobie. Následně v roce 1990, v reakci na vznikající protiimigrační náladu, byl schválen balíček „Martelli“, který navrhoval změny pro zmírnění xenofobních tendencí a nastolení pořádku. Úpravy se týkaly (ve prospěch migrace) například prodloužení délky udělení azylu. Opozice si vyjednala také část, která se zabývala nutností víz pro některé státy, se kterými Itálie neměla dobré vztahy. Dále se jednalo o vyhošťování s policejním doprovodem až ke státním hranicím a také byla schválena výstavba záchytných center. Po dvou letech se znovu zpřísnila migrační politika, a to ve formě prodloužení délky pobytu pro žádost o občanství na 10 let (Bevilacqua, 2002).

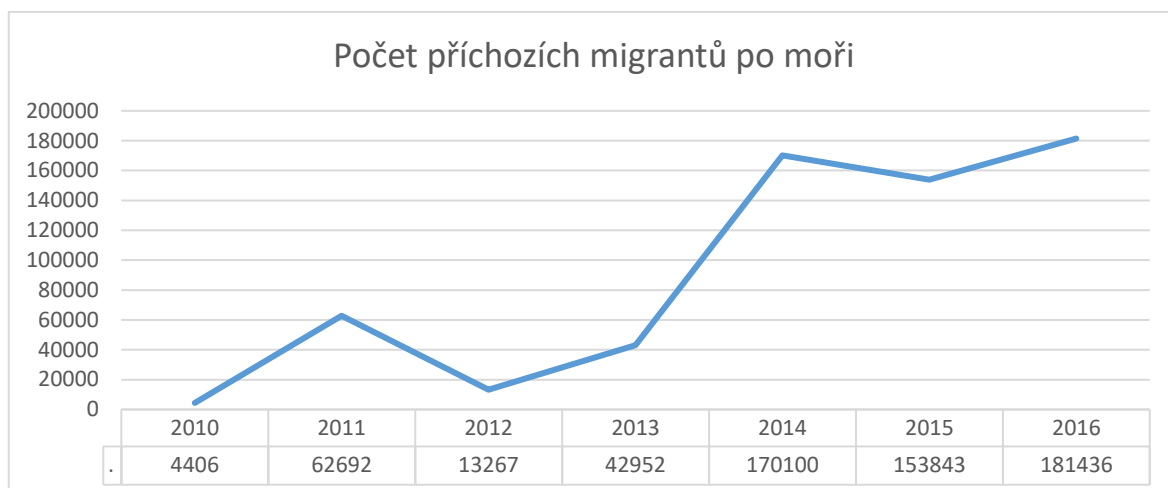

Návrh zákona od Napolitana a Turca byl schválen v roce 1998. Jednalo se o zákon, který rozšířil migrační politiku Itálie na mezinárodní úroveň. Zákon stanovil kvóty pro zahraniční pracovníky, kteří pracují na území Itálie. Kvóty byly sestaveny tak, aby neohrozily místní obyvatelstvo v nároku na pracovní příležitosti, ale také umožnily nárůst populace a jeho celkové omlazení. Kvóty ale nebyly určeny pro každého zahraničního pracovníka, který v Itálii žádal o práci. Jednalo se pouze o pracovníky, kteří pocházeli ze států, se kterými měla Itálie smlouvu o repatriaci migrantů. Jednalo se o pomyslnou spolupráci: „něco za něco“, která sklídila pozitivní ohlasy veřejnosti. Pozitivním byl pro migranty fakt, že základní zdravotní služby byly poskytovány i nelegálním migrantům v Itálii bez poplatků. Byla vybudována migrační centra, která sloužila k pobytu migrantů, kteří nevlastní žádné identifikační dokumenty. Povolení k pobytu bylo v roce 2002 zkráceno, aby umožnilo častější kontrolu migrantů. V reakci na rozhodnutí se byrokratická zátěž zvýšila, a tak se centralizoval systém pouze na jednoho úředníka, který obstaral celou záležitost „u jedné přepážky“. Byl také zaveden systém otisků prstů pro všechny nově příchozí cizince. Současně byla také prodloužena maximální doba setrvání v migračních centrech a to z 30 na 60 dní. V následujícím roce se poskytlo historicky nejvíce povolení k pobytu v rámci Evropy, jednalo se až o 650000 povolení k pobytu. Byl to důsledek zmírnění byrokratické zátěže, která vedla nelegální migranty k přihlášení se a vyřízení všech potřebných formalit. Veliký skokový nárůst zaznamenala migrační situace v Itálii v letech 2004 a 2007. V tomto období se Evropská unie rozšířila o další státy, které pak sloužily jako cílové destinace migrantů nebo kvůli kterým bylo nyní možné se do Itálie dostat legální cestou (Fauri. 2015).

Balíček zákonů „Maroni“ v roce 2009 zahrnoval radikální prodloužení lhůty zadržení migranta v migračním centru. Jednalo se o délku zadržení, která dosahovala doby až půl roku. Do zákoníků byla také začleněna nelegální migrace, která byla trestána pokutou 5000 eury a okamžitým vyhoštěním z Itálie. Nelegální migrace byla zákonně označena za pohoršující okolnost, která znamenala prodloužení výkonu trestu až o 1/3. Součástí balíčku byla i možnost odebrání povolení k pobytu při spáchání trestného činu (Einaudi, 2010).

V souvislosti se současnou (2016) migrační vlnou, italský ministr Alfano potvrdil, že se daří snímat 100 % všech migrantů (otisky prstů) přicházejících do Itálie. Francie však kritizuje Itálii, že údajně nedělá vše proto, aby žadatelé, kteří nesplní všechny podmínky udělení azylu, byly repatriováni. Bývalý ministr vnitra Angelino Alfano kritiku odmítá a ohrazuje se proti ní slovy „*Isme velký národ a nenecháme si radit od nikoho, ba naopak můžeme rady pouze poskytovat jiným.*“ Současně migrační politika čelí velkému náporu žadatelů o azyl v Itálii. Dříve to tak nebylo, není tajemstvím, že lidé doufali, že se dostanou dále do Německa, případně do jiných zemí Skandinávie. Itálie ale znovu začala migranty posílat zpět a v důsledku narostly počty žadatelů, jelikož se obávají o znovunavrácení do původního států. Za rok 2016 tak žádosti o azyl vzrostly na 87 tis., ze kterých se za jeden rok dokázalo projednat přes 70 % a z toho 55 % bylo zamítnuto. Největší mezerou migrační politiky Itálie je nízká úroveň schopnosti zadržovat migranty v centrech pro uprchlíky, i přes vysokou úspěšnost není jednoduché seskupit mnohdy až stovky tisíc lidí proti jejich vůli. Proto se Itálie potýká s únikem migrantů do významných měst, kde se pohybují bez dokumentů. Itálie nešetří kritikou na migrační politiku Evropské unie, která by dle italské vlády měla více financovat státy, se kterými neexistuje dohoda o navrácení migrantů. Závěrem ministr vnitra Itálie dodává: „*Budeme pokračovat v pomoci na moři, protože Itálie je státem odvážným a nezapomíná na životy potřebných.*“ (Republica, 2016).

V grafickém znázornění počtu příchozích migrantů po mořské cestě lze pozorovat nárůst v roce 2011, který je po roce doprovázen poklesem a jeho následnou eskalací v roce 2014.

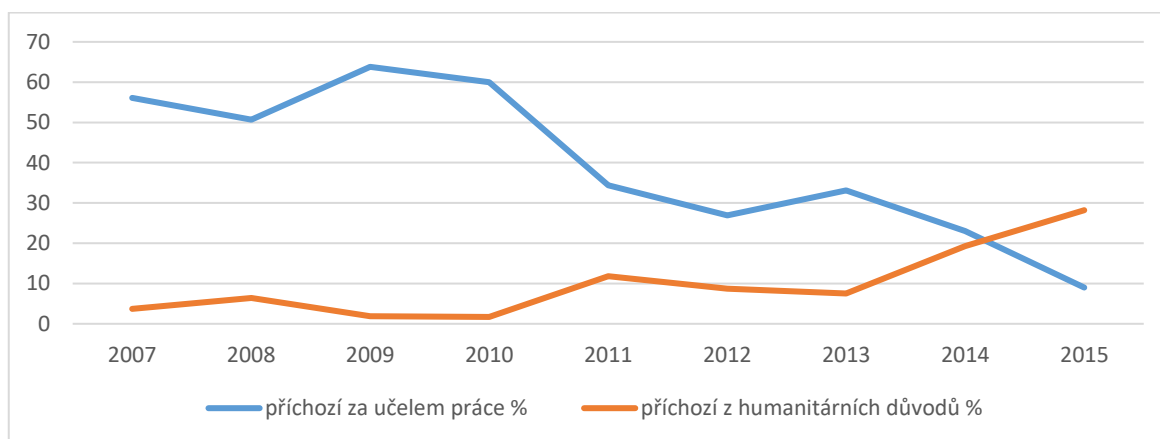
Graf 18: Počet příchozích migrantů po moři. Zdroj: Istat (2017), Governo (2016)

Tabulka žadatelů o azyl dokazuje značný nárůst mezi lety 2010 a 2011 a souvisí tak s nárůstem počtu příchozích migrantů z předchozího grafu. Absolutní hodnoty se však nerovnají počtu žádostí o azyl. Důvodem je motivace uprchlíka pokračovat do jiného státu. Pozdější nárůst je také dán faktem, že se v letech 2013 a 2014 již aktivovaly následné repatriace pro uprchlíky, jež nechtějí žádat o azyl v Itálii. Mnoho z nich raději žádost podalo, byť pouze z obav možné repatriace.

	Počet žadatelů o azyl (poprvé)
2006	10026
2007	13310
2008	31723
2009	19090
2010	12121
2011	37350
2012	17170
2013	25720
2014	63655
2015	83245
2016	123482

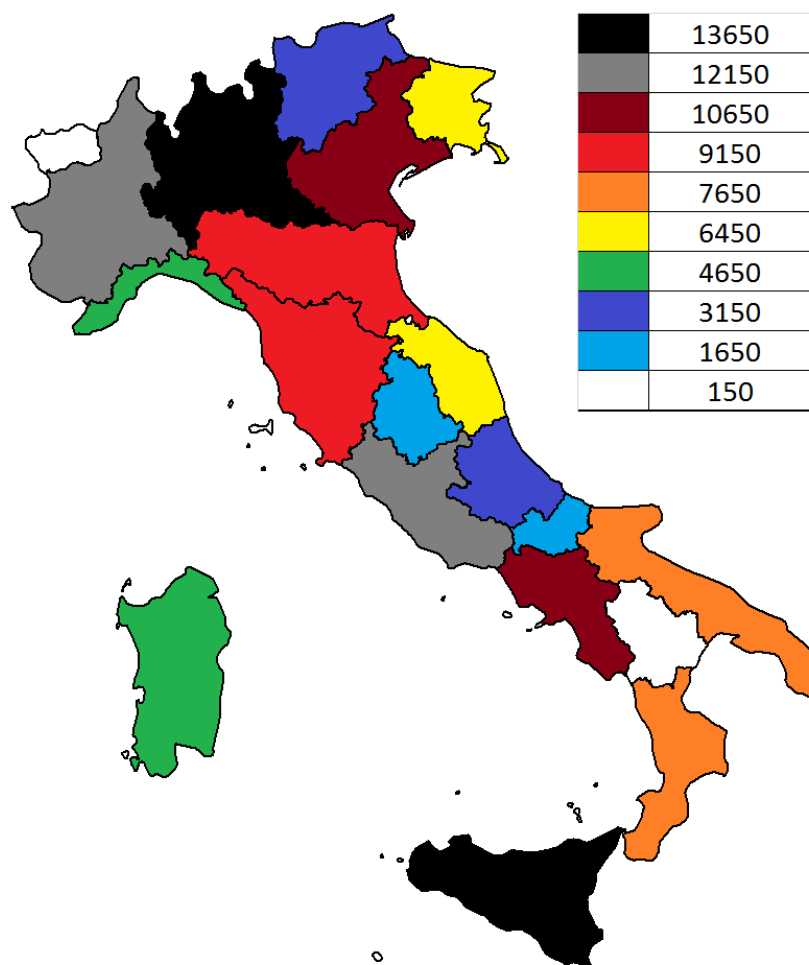
Tabulka 6: Žadatelé o azyl. Zdroj: Istat (2017), Governo (2016)

Důsledkem libyjské krize se změnil důvod příchodu do Itálie. Před lety 2010 a 2011 byly hlavní důvod příchodů do Itálie pracovní příležitosti. Po lybijské krizi se však tento trend změnil. Příchod do Itálie za prací se stával rok od roku méně častým. V roce 2014 se hlavním důvodem příchodu stal „humanitární důvod“. Taktéž je z grafu patrné, že humanitární aspekt příchodu se k roku 2011 zvětšil o dvojnásobek a jeho tendence rostla k roku 2015 téměř o 30 %.

Graf 19: Příchozí za prací a z humanitárních důvodů. Zdroj: Istat (2017), *Stranieri in Italia* (2017), Ministero dell'interno (2016), Governo (2016)

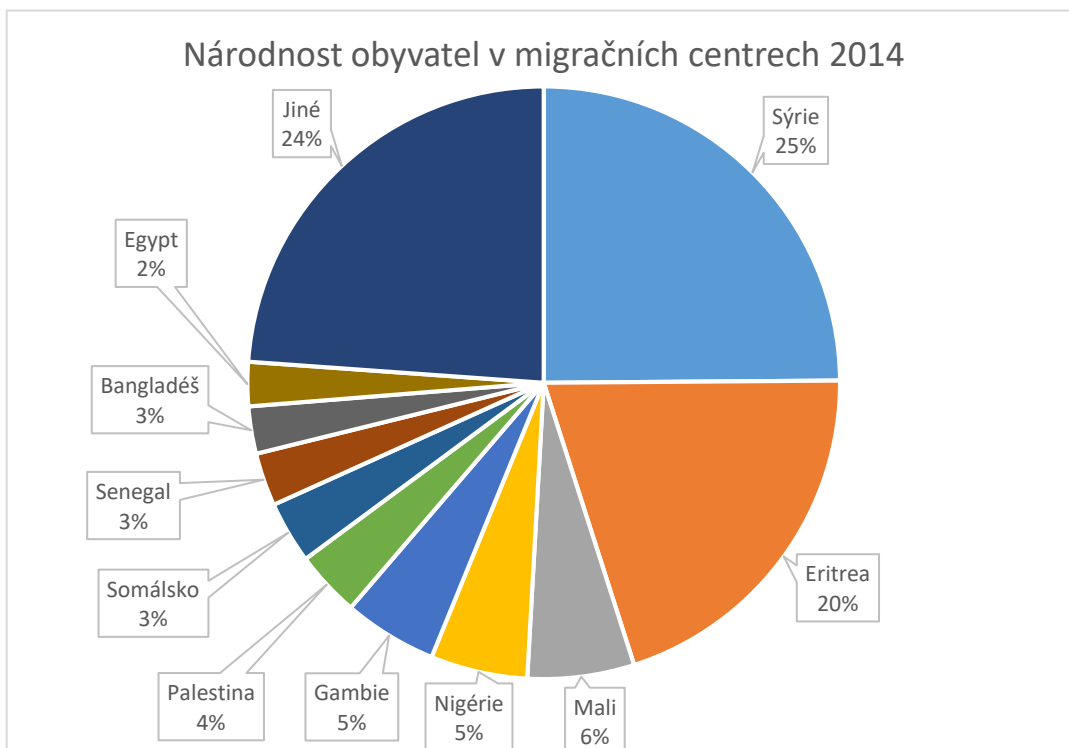
Politika přerozdělování migrantů v Itálii je realizovaná pro územní teritorium Itálie v celém spektru. Státem stanovené kvóty pro příjem uprchlíků pro každý z regionů jsou stanoveny na základě rozlohy, hustoty obyvatel a ekonomické soběstačnosti regionu. Z těchto důvodů se stala právě Lombardie regionem, který alokuje největší část uprchlíků i přes jeho geografickou vzdálenost od přístavů. Dle mapy lze lokalizovat pozici regionů s počty uprchlíků a z grafu je patrné, že Lombardie a Sicílie přijímají největší počet ze všech regionů. Přerozdělovací systém zde funguje, ale neulehčuje situaci na Sicílii, kde je stále velký počet uprchlíků. Níže uvedené údaje jsou aktuální ke dni 1. 1. 2016.

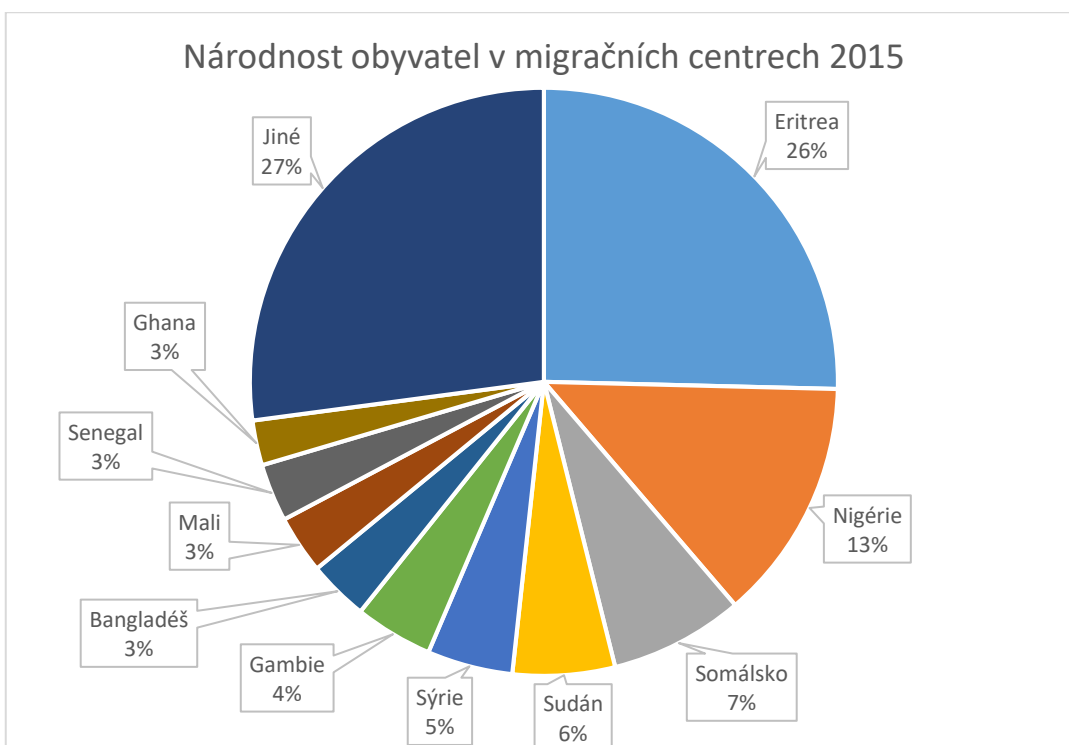
Mapa 3: Počty migrantů dle regionů. (Vlastní zpracování)

2.3. Imigrační centra

Dle dat z Ministero dell' interno (2016) se národnostní rozložení uprchlíků v imigračních centrech mezi lety 2014 a 2015 liší. Uprchlíci původem z Libye paradoxně nedosahují ani prvních 10 nejvíce zastoupených národností táborů v Itálii. Problematikou v oblasti průzkumu původu imigrace jsou však zmatečné informace ze strany uprchlíků, kteří nevlastní žádný identifikační dokument, a proto jejich výpovědi mohou být zkreslené nebo účelové za cílem dosažení mezinárodní ochrany.

Graf 20: Národnost obyvatel v migračních centrech za rok 2014. Zdroj: Ministero dell interno (2016)

Graf 21: Národnost obyvatel migračních centrech za rok 2015. Zdroj: Ministero dell interno (2016)

2014	
Sýrie	42323
Eritrea	34329
Mali	9908
Nigérie	9000
Gambie	8691
Palestina	6082
Somálsko	5756
Senegal	4933
Bangladéš	4386
Egypt	4095
Jiné	40597

2015	
Eritrea	38547
Nigérie	20245
Somálsko	11201
Súdán	8533
Sýrie	7147
Gambie	6530
Bangladéš	5038
Mali	4860
Senegal	4821
Ghana	3754
Jiné	41152

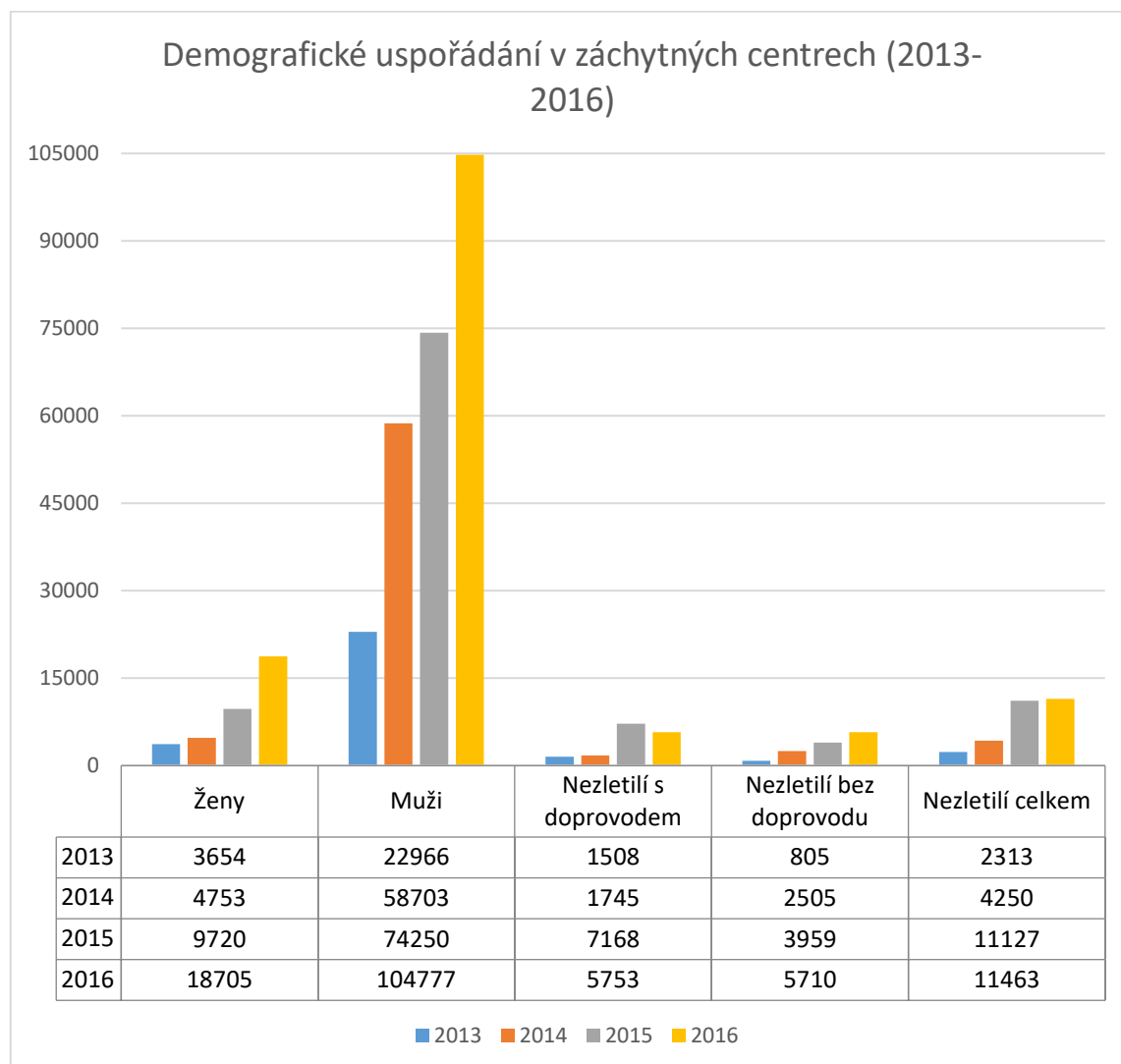
Tabulka 8: Demografické uspořádání obyvatel migračních centrech za rok 2014. Zdroj: Ministero dell intrno (2016)

Tabulka 7: Demografické uspořádání obyvatel migračních centrech za rok 2015. Zdroj: Ministero dell interno (2016)

Z grafů je patrný například vysoký pokles příchodů ze Sýrie, který v roce 2015 rapidně klesl o 35 tisíc v porovnání s předchozím rokem. To může souviset i se snahou uprchlíků ze Sýrie využívat tzv. Balkánskou cestu. Naopak příchod uprchlíků z Nigérie vzrostl o více než dvojnásobek v porovnání s předchozím rokem. Pro nigérijské obyvatelstvo by tzv. Balkánská cesta byla nevýhodná.

Demografické uspořádání v záchytných centrech od roku 2013 do roku 2016 dokazuje, že největší počet je zde zastoupen mužskou populací od 17 let, naopak ženy a děti jsou zde zastoupeny v menšině a to s rozdílem nižším o cca 80 % vzhledem k mužům. To dokládá globální trend migrační vlny, kdy ve většině případů jsou migranti muži mezi 20 až 30 lety. Počet nezletilých se mezi roky 2015 a 2016 nikterak nevyvíjel, naopak nezletilých s rodinným doprovodem meziročně dokonce klesl, což dokazují data v období 2013 až

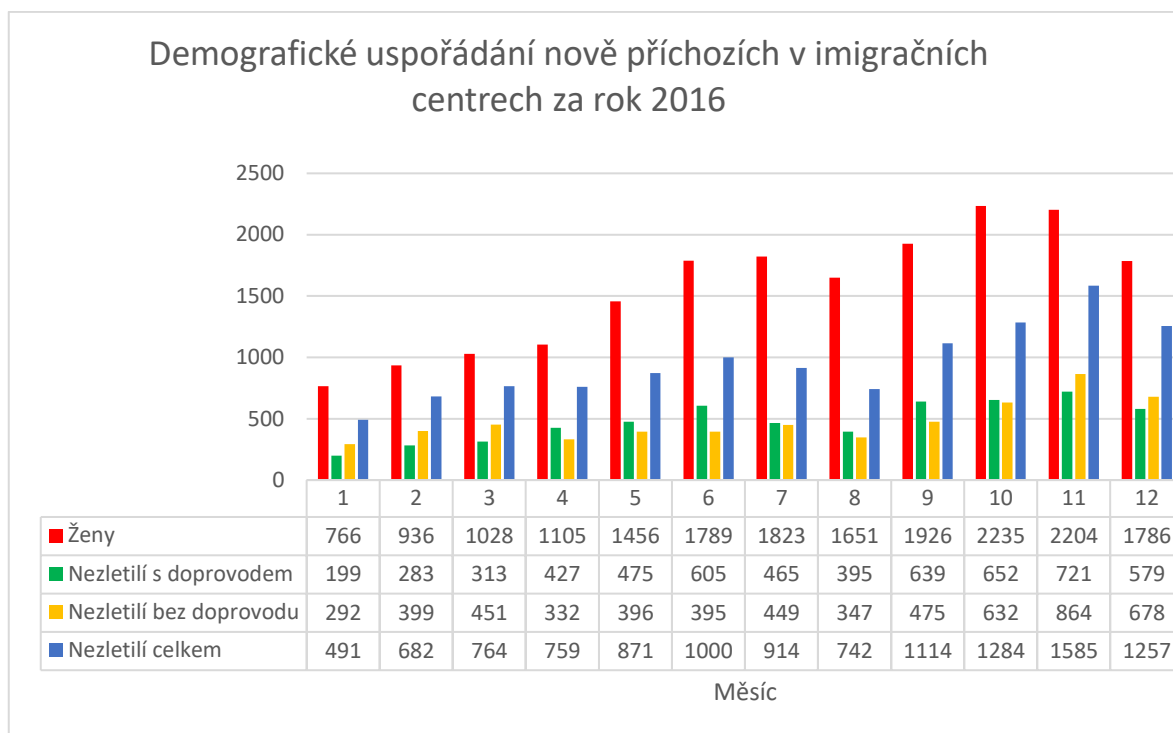
2016. Zde lze hledat souvislost především s náročností cesty či finančními prostředky, které nezletilé odradí od migrace.

Graf 22: Demografické uspořádání v záchytných centrech. Zdroj: Ministero dell interno (2016)

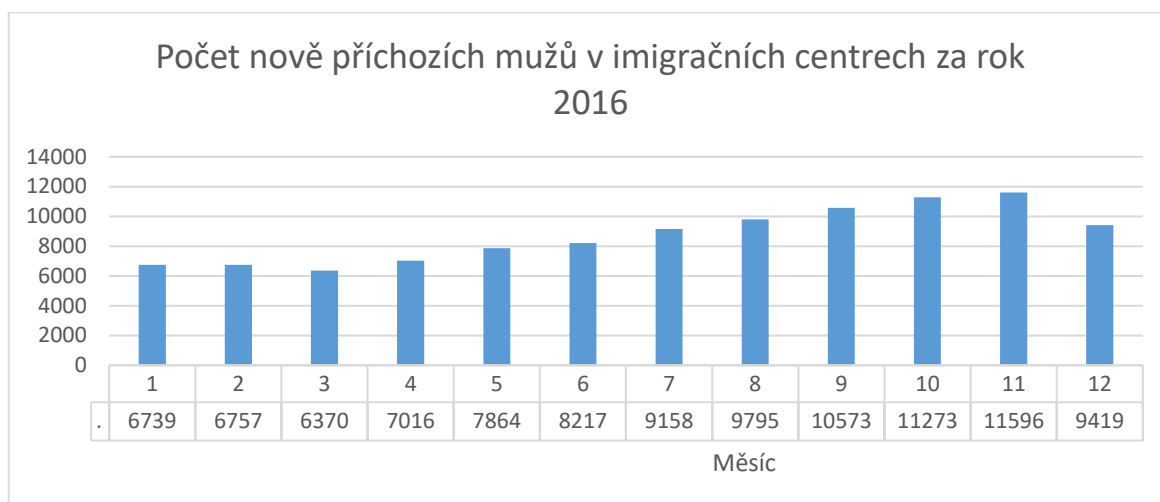
Počet příchozích imigrantů do záchytných center se v průběhu roku mění. Jedná se tak o trend dle současné politiky a problematiky záchranných operací na moři, kdy jsou v průběhu roku posilovány jednotky Frontex v závislosti na migrační síle z Libye. Dle grafu můžeme vidět velký nárůst od jarních měsíců až téměř po konec roku, kdy teplotní podmínky ve Středozemním moři bývají ideální a nehrozí tak bezprostřední nebezpečí podchlazení.

Graf 23: Demografické uspořádání nově příchozích v imigračních centrech za rok 2016. Zdroj: Ministero dell interno (2016)

Počet nově příchozích mužů bylo nutné zpracovat do samostatného grafu, jelikož jeho procentuální navýšení oproti ženám a nezletilým je natolik rozdílné, že by zkreslovalo ostatní údaje.

Graf 24: Počet nově příchozích mužů v imigračních centrech za rok 2016. Zdroj: Ministero dell interno (2016)

Tabulka znázorňující podrobnější pohled na nezletilé obyvatelstvo záchytných center dokazuje, že nezletilých dětí původem z Libye je minimum. Naopak největší část dětí pochází z Egypta. V otázce přerozdělení se mladiství nejvíce vyskytují v centrech na Sicílii a to 34 % celkových příchozích. Z předchozích grafů je patrné, že značná část mladistvých má doprovod, a proto jejich přerozdělení dle regionů nelze uplatňovat jednotlivě, ale vždy s ohledem na doprovázející členy rodiny.

Přerozdělení nezletilých dle regionů Stav k 31. 3. 2015		Nezletilí dle původu. Stav k 31. 3. 2015			
Sicílie	3052	Egypt	1975	Súdán	24
Calabrie	870	Albánie	1137	Benin	22
Lazio	830	Eritrea	953	Burkina Faso	20
Puglia	760	Gambie	868	Kongo	20
Lombardia	745	Somálsko	690	Guinea Bissau	20
Emilia Romagna	565	Nigérie	431	Moldavsko	18
Toscana	432	Senegal	406	Irák	17
Campania	421	Bangladéš	375	Ukrajina	17
Friuli Venezia Giulia	319	Mali	366	Brazílie	13
Piemonte	283	Afghánistán	326	Srbsko	12
Veneto	183	Kosovo	212	Palestina	11
Liguria	123	Maroko	198	Bosna i Hercegovina	9
Basilicata	88	Costa d'Avorio	165	Kamerun	8
Sardegna	67	Ghana	161	Libye	8
Bolzano	59	Guinea	100	Sierra Leone	8
Marche	58	Tunisko	85	Togo	8
Abruzzo	27	Sýrie	65	Čad	6
Trento	25	Pákistán	61	El Salvador	6
Molise	18	Alžírsko	28	Turecko	6
Umbria	17	Etiopie	26	Jiné	63
Valle d'Aosta	2				

Tabulka 9: Přerozdělení nezletilých dle regionů a přehled jejich původu. Zdroj: Ministero dell'interno (2016)

Cizinci, kteří přišli do Itálie ilegální cestou, jsou shromažďováni do imigračních center, kde jim je poskytnuta zdravotnická asistenční pomoc. Poté jsou identifikováni a omezeni na svobodu, až do pozdější možné repatriace. Pokud žádají o mezinárodní ochranu, jsou zadrženi za účelem ověření právoplatnosti nároku. Centra se dělí na: centra první pomoci a pobytu (Cpsa), centrum pobytu (Cda), centrum pobytu pro žadatele o azyl (Cara) a centra identifikace a repatriace (Cie) (Ministero dell interno, 2016).

1. Centrum první pomoci a pobytu (Cpsa)

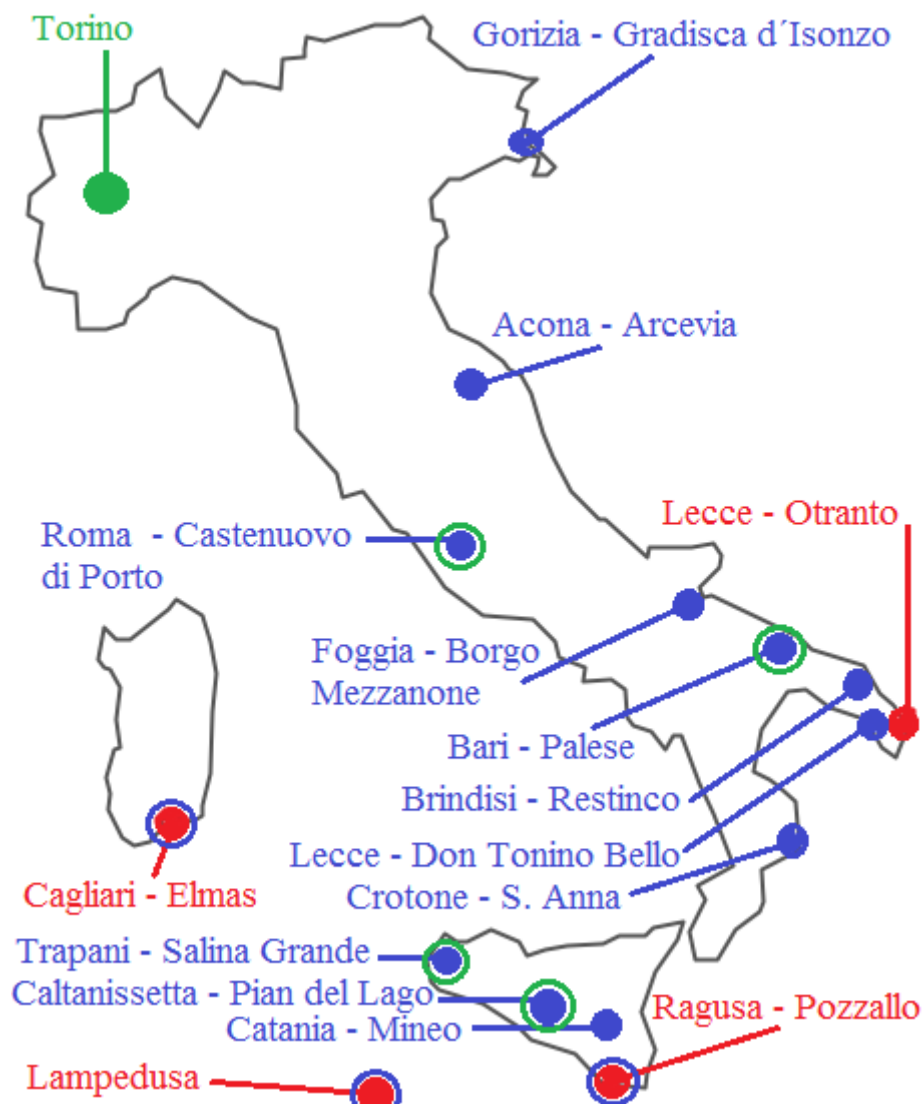
Jedná se o tzv. první etapu pro imigranty přicházející do Itálie. Je jim zde poskytnuta nutná lékařská péče a jsou fotografováni pro možnou identifikaci v porovnávacím systému teroristů. V případě, že nejsou shledáni jako potencionální hrozba, jsou registrováni. V tomto místě mohou také požádat o mezinárodní ochranu. Později dle jejich stavu mohou být přesunuti do jiných typů zařízení (druhá a třetí etapa) (Na mapě značeno červenou).

2. Centrum pobytu (Cda) a Centra pobytu pro žadatele o azyl (Cara)

Centra pobytu (Cda) primárně poskytují pobyt osobám s nejasným či nelegálním původem pohybující se na italském území pro dobu nutnou k jeho identifikaci a ověření legálnosti jejich pobytu. Nelegální cizinec žádající o mezinárodní ochranu je přesunut do center pobytu pro žadatele o azyl (Cara) za účelem identifikace a procedurálních kroků vedoucí k udělení mezinárodní ochrany (Na mapě značeno modrou).

3. Centra identifikace a repatriace (Cie)

Cizinci pobývající na území Itálie nelegálním způsobem, kteří nepožádají o mezinárodní ochranu nebo nemají nárok na udělení jiné formy ochrany či pobytu, jsou přesunuti a zadrženi v centrech pro identifikaci a repatriaci (Cie). Jedná se o centra, které znemožňují volný pohyb po zadržené osoby v jiné oblasti, než jim bylo vyčleněno, aby byla umožněna policejním složkám jejich následná repatriace. Doba určena k pobytu dotyčných osob je maximálně 18 měsíců (Na mapě značeno zelenou).

Mapa 4: Rozložení migračních center. (Vlastní zpracování)

2.4. Analýza výsledků procesu integrace uprchlíků na Apeninském poloostrově

Aplikace integračních modelů v Itálii nebyla připravena na tak rychlý vzestup migrace. Italské vlády takový systém prevence nepřipravovali právě díky spolupráci mezi předsedou italské vlády Berlusconiem a prezidentem Kaddafim. Spolupráce udržovala nelegální migraci na únosné míře. V době libyjského konfliktu se ale situace dramaticky změnila a eskalovala k mnohanásobnému nárůstu migrace do Itálie (Papotti, 2016).

Podle Laltra Italia (2016) je současná integrace v Itálii úspěšná a navíc i vítaná. Italská populace, stejně jako evropská, pomalu stárne a migranti tak vyrovnávají tendenci, jelikož

reprezentují ve většině případů mladou generaci, která má mnohem větší tendence zakládat rodiny, než jaké má současná italská populace. Mezi lety 2008 a 2015 se počet narozených dětí oběma italským rodičům snížil o 15,4 %, naopak narostl počet dětí narozeným alespoň jednomu z rodičů pocházející z jiné země o 4 %. To vede k závěru, že rostoucí počet populace je důsledkem z části díky cizincům, kteří se v italské společnosti začlenili a dokázali tak vytvořit nové rodiny a nové budoucí generace obyvatel.

Dle Vespy (2017) se v průběhu tří let, od roku 2013 do roku 2016, počet osob v první fázi integrace a kontroly zvýšil téměř o šestnásobek. Jedná se o první záchytnou fázi po vstupu na teritoriálním území Itálie, které v tomto kontextu slouží pro rozčlenění osob a jejich následné rozdělení dále v rámci italského území. Někteří kritici (Lorenzo Vidino, Aldo Moro) ale nejsou s myšlenkou úspěšné integrace migrantů v Itálii spokojeni. Dle jejich názorů se integrace nepovedla a lidé v těchto centrech zůstávají a jsou později transportováni do jiných center, kde následně nejsou podrobeni další integraci.

Naopak ve prospěch úspěšné integrace hraje počet studentů na základních školách, kteří nepocházejí z Itálie. Tento stav studentů je nad 800 tis. za rok 2015, což odpovídá téměř 10 % celkového počtu studentů. Pokud by tento integrační model aplikovaný na vzdělávací systém nebyl efektivní, ztratilo by práci na 68 tis. učitelů a bylo by zrušeno na 35 tis. tříd. Lze tedy hovořit, že integrace cizích studentů do vzdělávacího procesu je efektivní a umožnila tak i pozitivní externalitu ve formě nárůstu pracovních pozic a rozšíření škol (Nadotti, 2016).

V oblasti pracovního trhu je italská integrace na vysoké úrovni. V průběhu několika let dokázala pracovní síla ze zahraničí obsadit až 693 tis. pracovních pozic, které odpovídají 77 % všech pozic v oblasti domácího úklidu. K dubnu roku 2016 se pracovní síla cizinců v důsledku integrace podílela na 14 % celkové pracovní síly v Itálii, což odpovídá nárůstu o 49 % od roku 2008. Naopak migranti, kterým náleží určitá forma státní penze za vykonanou práci, je pouze 1 % z celkového počtu lidí, kteří obdrží důchod. Lze tedy hovořit, že po ekonomicky produktivním věku se tito občané nadále nezdržují na italském území nebo neobstojí ve všech podmínkách pro udělení důchodu. Závěrem lze konstatovat,

že integrace v oblasti pracovní síly je pozitivní a zaplňuje mezeru v pracovním trhu na pozicích, které nejsou pro italské občany příliš atraktivní (Decreto flussi, 2017).

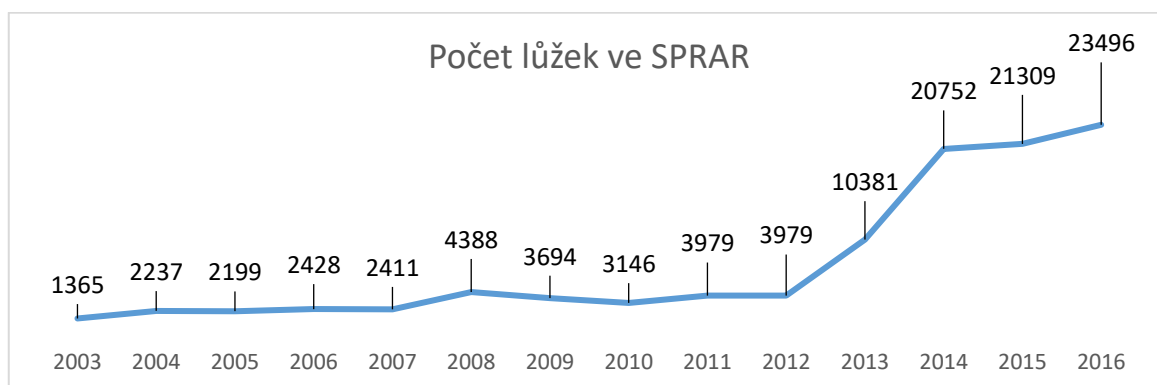
Dle portálu Stranieri in Italia (2017) bylo v roce 2016 pět mil. osob, kteří byli pomocí italského integračního modelu rozčleněni mezi 197 okresů a umožnili tak dosáhnout rovnoměrné koncentrace. Hlavním důvodem přerozdělení je vyvarování se francouzskému modelu, který shlukuje migranty v určitých oblastech a tím pádem zde dochází k neefektivní integraci – diferenciaci, která je základem pro nepokoje a nárůst kriminality. Výjimku tvoří města Brescia a Milano, která obsahují největší podíl migrantů na počet obyvatel (19 %).

2.4.1 Případová studie – Centra Sprar

Pro efektivnější integraci imigrantů založila Itálie Centra pro ochranu žadatelů o azyl a uprchlíků (SPRAR). Dle novin „LaRepubblica“ byly poprvé otevřeny v roce 2001 a jejich kapacita se za posledních jedenáct let více než ztrojnásobila. Momentálně se nachází v Itálii 800 budov, kde je tento program dostupný. Zde je umístěno 20 % všech imigrantů na území Itálie. Život ve strukturách SPRAR je volnější, než ve výše zmíněných centrech zadržení. Zde se mohou účastníci pohybovat volněji a nejsou omezováni na svobodě. Musí však provádět denní hlášení a vždy se vracet v průběhu dne. Primární cíle SPRAR struktur jsou dva. V první řadě se jedná o edukaci jazyka, kterou realizují vyučovací programy všech úrovní. Jazykové programy jsou bezplatné a přihlásit se do nich může každý imigrant, který je zapsaný ve SPRAR. Jsou převážně vyučovány na středních a vysokých školách s pronajatými místnostmi k výuce. V rámci programu jsou distribuovány bezplatně pomůcky ve formě učebnic. Program je financován státním rozpočtem, který na edukační programy ročně přičlení 3,5 mld. euro. Programy ve SPRAR nejsou povinné, ale pro jejich zájemce není lehké se dostat k informacím. Informace o jazykovém vzdělávání jsou předávány pomocí letáků a vše potřebné je v informačních centrech (které však mají úřední hodiny od 8-14h). Podrobné informace jsou k nalezení na stránkách místní organizace SPRAR a to v italském jazyce. Není tak možné, aby se uprchlík dostal na web a dohledal si v jaké budově, v jaké místnosti a kdy je edukační program vyučován. Proto je odkázán na

informace pracovníků v těchto strukturách, avšak počet personálního obsazení je omezen (SPRAR, 2017).

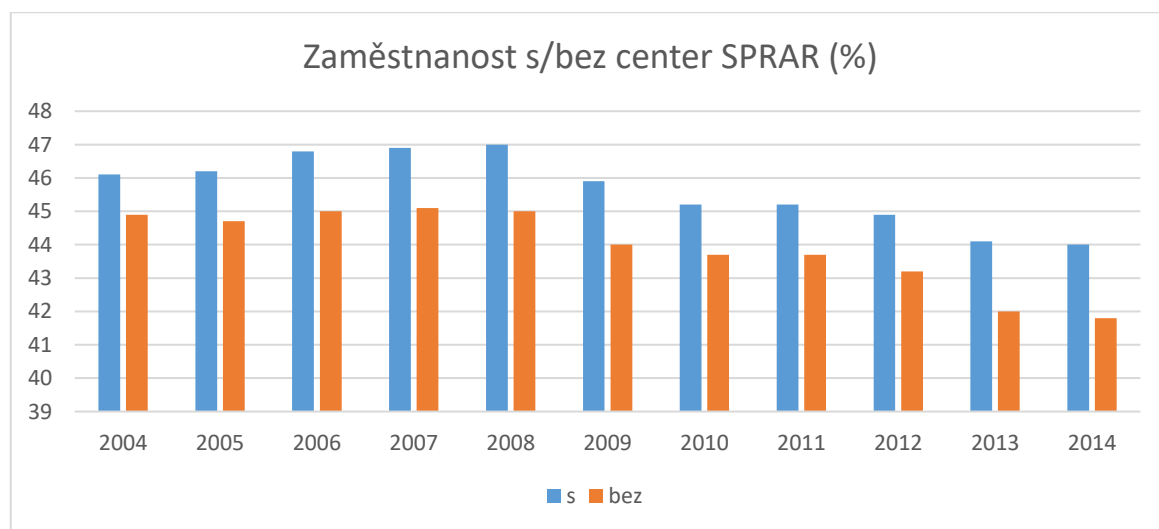
Druhým cílem je integrace uprchlíků do pracovního procesu. Jedná se o dobrovolné akce za účelem seznámení se společností a pomoci v údržbě města, v němž setrvávají. Pracovní náplní jsou sociální práce, často drobné úklidy komunikace či veřejných prostor jako je park, či hřbitov. Pojištění je placeno organizací. Existuje možnost zapojení vnějších organizací, které mohou nabídnout uprchlíkům, po vykonané práci trvalé pracovní pozice za běžnou mzdu. Avšak zde se firmy nemohou dále angažovat, jelikož dokud imigranti nedostanou jakýkoliv druh povolení k pobytu, nelze je zaměstnat, a proto se jedná vždy o dobrovolnickou práci. Ta se týká i údržby vlastních struktur pobytu, například obsluha praček a čistíren SPRAR. Taktéž jsou posíláni do veřejných míst pro pomoc sociálně slabým obyvatelům (bezdomovci atd.). Vše se děje za účelem seznámení se s okolním světem mimo struktury SPRAR a jiná centra. Seznámení se s okolním obyvatelstvem a umožnění interakce je přínosné pro obě strany. Ze strany místního obyvatelstva především v rámci boji proti xenofobii a nenávisti, která je v oblastech s centry SPRAR minimální, jelikož si obyvatelé pochvalují pracovní nasazení uprchlíků a mají tak možnost se s nimi seznámit i jinou formou, nežli mediálně. Dále mají lidé žijící v centrech SPRAR možnost pěstovat si vlastní zeleninu na určených plochách zemědělské půdy. Snižují tím náklady ubytoven, ale také zabezpečují interakci mezi uprchlíky samotnými (Biglia, 2017).

Graf 25 Počet lůžek ve SPRAR. Zdroj: Ministero dell interno (2016)

Ubytovací kapacity ve strukturách SPRAR se před rokem 2012 pohybovaly na podobné úrovni již několik let nebo se vyvíjely minimálně, což je patrné z grafu. Po nástupu imigrační krize v roce 2011 si však italská vláda uvědomila nutnost posílení integračního programu pro nově příchozí, a proto se rozhodla posílit struktury SPRAR, které se od roku 2012 staly primárním útočištěm imigrantů. Především pro ty, kteří se chtějí integrovat do italské společnosti.

Dle ministerstva vnitra se centra SPRAR podílejí také na řešení problémů zaměstnanosti. Z tohoto důvodu je vytvořen graf znázorňující vývoj zaměstnanosti v regionech, kde se nachází struktury SPRAR a kde ne. Je zde jasně patrné, že vývoj zaměstnanosti má jistý podobný trend pro obě křivky, avšak nesdílí stejné hodnoty a regiony se strukturou SPRAR udržují hodnoty vyšší než ostatní regiony. Nelze zde započítávat právě příchozí imigranty, jež nelze zaměstnat z důvodu probíhajících úkonů potřebných k udělení azylu či jiné formy pobytu. Je zde však promítnuta část obyvatelstva, jež tyto procedury již podstoupila a rozhodla se zůstat v regionu. Využila tak získané zkušenosti, jež jim poskytla centra SPRAR a rovněž pracovní pobídky, se kterými se setkávali v průběhu dobrovolnické práce. Lze tak usuzovat, že integrační model za pomoci centrech SPARA je úspěšný a dopomáhá tak k dosažení vyšší vzdělanosti v těchto regionech.

Graf 26: Zaměstnanost v regionech s/bez SPRAR. Zdroj: Istat (2017), Governo (2016)

3. Návrhová část

Návrhová část poskytuje řešení v problematice začlenění migrace, jako jeden z faktorů do síly státosti. Jsou zde předloženy návrhy legislativní úpravy migrační politiky Itálie za účelem zefektivnění celého procesu integrace. Návrhy se týkají i vnitřního fungování migračních center.

3.1. Změny a návrhy na měření síly státosti

Síla státosti je termín, který se mění v čase a uzpůsobuje se aktuálnímu dění, stejně tak její indexy, které reprezentuje. V současné době lze doporučit začlenění několika dalších ukazatelů, které jak z analýzy vyplynulo (viz kapitola 2.1), mají vliv na celkový vývoj síly státosti. Jedná se především o ukazatele, které se týkají migrace. Migrace má vliv na několik stránek síly státosti. Zhoršení situace lze právě migrací vysvětlit, jelikož se současná Itálie potýká s velkou mírou migrace z afrických států.

Jedním z návrhů řešení situace je vytvoření přehledu úspěšně integrovaných osob, který by znázorňoval, kolik imigrantů se v Itálii dokázalo úspěšně začlenit a dokážou tak vést zcela spořádaný a běžný život v rámci dodržování zákonů a osamostatnění se od sociálního systému prostřednictvím práce. Mnoho z nich totiž v budoucnu odcestuje do jiných zemí nebo jsou repatriováni. Takový přehled v současné době není k dispozici, jelikož ani národní statistický úřad Itálie nevede podrobné statistiky. Navrhovaný přehled úspěšné integrace by měl obsahovat:

- osoby, které přišly,
- osoby, které v Itálii zůstaly,
- osoby, které i po několika letech zde stále žijí.

Osoby, které se integrovaly lze z pohledu hodnocení začlenění do společnosti rozčlenit do kategorie úspěšné integrace a neúspěšné. Mezi neúspěšné by se zařadila statistická čísla o počtu imigrantů žijících volně na ulicích bez domova a bez zaměstnání. Mnohdy se tyto osoby uchylují k práci na černém trhu, kde možnost dohledat identitu je velice obtížná. Nejčastěji se jedná o pouliční prodavače padělaného zboží. Pro získání potřebných dat by bylo vhodné zavést podrobný dotazník (viz. Příloha č. 1) a nutnost ohlašování pro lidi,

kteří dostali nějakou formu azylu nebo mezinárodní ochranu. Tento druh ohlašování by se zaměřoval na současnou situaci integrovaného občana. Zohledňoval by dobu hledání práce či pracovní pozici a její finanční ohodnocení. Stejně tak by bylo vhodné začlenit do dotazníku údaje o školní docházce pro nezletilé, kteří přišli do Itálie sami nebo s rodiči, a povinnost navštěvovat lékaře na pravidelných prohlídkách.

Dotazník byl odeslán do imigračního centra v Římě sídlící v ulici Villa Spada. Pracovník Massimiliano Casali telefonicky potvrdil jeho přijetí, včetně jeho vhodnosti pro aplikaci v centrech SPRAR, kde udržují kontakty již s propuštěnými migranty.

Z výše zmíněnými údaji již lze pracovat a vytvořit tak přehlednější pohled na integraci imigrantů a zhodnotit tak úspěšnost aplikované strategie integrace. Pokud se některý z údajů, ať už z preventivních prohlídek, povinné školní docházky nebo dlouhé nezaměstnanosti projeví jako nedostatečný, lze jej označit za hodnotící ukazatel problému integrace a následně se zaměřit na jeho zlepšení. Vytvořený hodnotící ukazatel tak může posloužit pro správné nasměrování sil a financí, které dnes často putují do míst, které jsou v konečném důsledku neefektivní (typicky edukační programy, které jsou pro uchazeče o azyl vyučovány i přes to, že jsou později repatriováni zpět do své země).

Neopomenutelným aspektem je schopnost místního obyvatelstva akceptovat příchozí imigranty jako sobě rovné. Na základě výsledků analýzy a rozhovorů je tento aspekt reálný za předpokladu, že by dotyčný uměl jazyk a ovládal práci, kterou by využíval ke své obživě. Lze totiž předpokládat, že pokud by tomu tak bylo, místní obyvatelstvo by snahu aktivních migrantů dokázalo ocenit. Takové kroky by mohly vést k akceptaci migrantů z pohledu původního obyvatelstva, jako právoplatné občany státu. Popsaný proces je však obecně důležitým ukazatelem pro reflexi, jak daná společnost dokáže vnímat cizince, kteří mají snahu se začleňovat, neboť by mohla vymanit problematiku migrace od spojitosti s nespokojeností místních obyvatel.

3. 2. Změny migrační politiky

Délka nutného pobytu v imigračních táborech prvního stupně byla zvýšena na 60 dní. Současně definovaná hodnota napomáhá k efektivnějšímu časovému rozložení pracovních

sil v táborech pro analýzu původu a identifikaci žadatele o azyl. Návrhem opětovného navýšením délky povinného pobytu (ze současných 60dnů na 90-120dní), by došlo ke zvýšení obav ze strany příchozích migrantů, kteří se obávají dlouhého setrvání v těchto táborech. Kapacita táborů, je ale limitovaná a z toho důvodu nemůže docházet k dalšímu zvyšování délky pobytu. Systém totiž není konstruovaný tak, aby zde byli lidé zadržováni, podobně jako tomu je ve vězeňském systému. A právě to dává možnosti některým migrantům, kteří tábory využívají pouze jako přechodné stanice, k útěku. Balíček zákonů „Maroni“ sice umožňuje zadržení migrantů až po dobu 6 měsíců, ale nejsou zakotvené podmínky, které by pro jeho aplikaci bylo nutné splnit. Řešením by byla úprava Maroniho zákonů ve formě ukotvení maximální délky nutného pobytu v centrech pro imigranty, které nelze identifikovat pomocí platných dokumentů. Součástí by byla schopnost urychleného procesu pro migranty, kteří přijedou již se základní jazykovou výbavou. Tato výhoda by motivovala migranty věnovat část svého úsilí pro vytvoření si vazby k místnímu jazyku.

Návrhem pro změnu migrační politiky by bylo zavedení zkušební doby pro uprchlíky v oblasti trestního práva. Imigrant by se tak při vážných přestupcích nebo trestných činech mohl obávat o zrušení povolení k pobytu a následnou repatriaci. Systém by tak odboural lehkovážná jednání, kterých se migranti dopouštějí. Svůj trest by si odpykali ve věznici a následně by byli repatriováni. Pro splnění takového návrhu repatričních opatření je ale nutné zapojení a kooperace států Afriky, které odmítají své obyvatele přijímat nazpět. Pokud by se návrh měl obracet spíše na motivující faktory, tak lze navrhnout přístup ze strany států pro imigranty, kteří dokáží iniciativně všechny identifikační dokumenty nosit při sobě (již při příchodu do Itálie) a současně vést spořádaný život, což by ve výsledku znamenalo jistou výhodu oproti ostatním imigrantům, kteří komplikují identifikační procesy lhaním i případnými výtržnostmi nejen v táborech ale také na území státu. Takové výhody by se skládaly z materiálních a finančních prostředků. Zmíněné návrhy se však pohybují na tenké linii mezi společenskou nenávistí a tolerancí. Často by finanční zvýhodnění vedlo k nenávisti ze strany místního obyvatelstva, což není cílem tohoto návrhu. Cílem je motivovat lidi chovat se slušně a mít vlastní snahu se začlenit.

Změnou, která by v důsledku mohla pozitivně ovlivnit migrační politiku státu, je zamezení pašeráctví lidí po moři. Taktika je využívána jak ze strany Itálie, kde působí v tomto ohledu mafie, tak ze strany Libye, kde jsou migranti nuceni nastupovat do primitivních lodí, aby absolvovali náročnou cestu přes Středomoří za absurdně vysoké ceny (Člověk v tísni, 2017). Lodě jsou úmyslně přeplňovány, jelikož je migrační politika Itálie a Evropské unie nastavena solidárně, počítají tak se záchranou již několik desítek kilometrů od libyjského pobřeží. Nejedná se o změnu, která by zaručila z velké části snížení toku migračních tras, ale jejím cílem je snížit náklady na operace při záchraně daleko od italského pobřeží. Samotná migrace přes moře má do Itálie určitý samovolný vývoj (migrovalo se tudy i před rokem 2011). Tento vývoj je však pašeráky stupňován a hnán do absolutních hodnot. Migranti však logicky chtějí využít každé příležitosti, byť i finančně náročnou a ilegální. V posledních letech je tak migrace těžko udržitelná a nepřibližuje se přirozené migraci, kterou by italská vláda zvládala, jako v minulých letech před rokem 2011. Návrhem pro ukotvení do zákona Itálie by byla možnost zadrženého pašeráka soudit a trestat v Itálii.

Mezi další návrhy prevence nekontrolované migrace lze zařadit výstavbu tzv. „hot spotů“ přímo na africkém pobřeží Středozemního moře. Předpokladem pro výstavbu by byly pozitivní pobídky ze strany Evropské unie. Takové lokality by umožnily identifikovat imigranty a rozlišovat je na ty, kteří splňují či nesplňují podmínky pro vstup do Itálie nebo jiného státu. Důsledkem by byla kontrola nad migrací, která by usnadnila práci na italském území (především identifikace a rozčlenění do imigračních center). Snížily by se také náklady, jelikož by odpadla nutnost repatriace pro žadatele, kteří podmínky nesplní. Náklady na dopravu imigrantů do Itálie by se nezvýšily, jelikož se žádná z lodí/člunů nedostane dále, než do $\frac{3}{4}$ cesty po moři a následně očekávající mezinárodní pomoc, která v každém případě musí vyjet na pomoc.

Zvýšením počtu struktur SPRAR, které se zaměřují na jazykovou vybavenost příchozích migrantů, by bylo docíleno zvýšení jazykové gramotnosti migranta a tím rostoucí šance na integraci. V současné době existuje v Itálii 800 lokalit, které se problematikou zabývají. Návrh pro změnu by spočíval ve vybavení každého migračního centra strukturou SPRAR

v jeho nejbližším okolí (nejlépe jeho součástí). Výsledkem by byly snížené náklady pro přesun migrantů a ulehčení dostupnosti edukačních programů. Jazyková vybavenost žadatelů o azyl by byla podmíněna úspěšným osvojením jazyka do dvou let na základní komunikační úrovni. Po nesplnění této podmínky by hrozila repatriace, respektive neprodloužení azylu/povolení k pobytu.

Aby migrační politika byla úspěšnější, měla by zohledňovat motivaci vstupu na Italské území. Pokud by migrant vstoupil do Itálie, ale neměl by o život zde zájem, měl by být dle upravené migrační politiky repatriován do státu, ze kterého vyplul na moře. Součástí opatření by byla vhodná výstavba „hotspotů“ na africkém území, kde se migrant přihlásí a udá svojí preferovanou cílovou zemi. Pokud by vláda dotyčné země akceptovala část migrantů, mohla by je extrahovat přímo z těchto „hotspotů“. Vyvarovalo by se tak nucenému pobytu migranta, který o život ve státě nemá zájem. Opatření by vedlo mimo jiné i ke snížené kriminalitě příchozích migrantů. Důvodem je zvýšená ochota integrovat se, která by byla motivována obavou o repatriaci ze státu, kvůli kterému přišli a vytvořili si k němu pozitivní vztah.

3.3. Návrhy změn v imigračních táborech

Návrhem pro změnu je začlenění programu pro příchod rodin, který by obsahoval několik motivačních podmínek pro získání povolení příjezdu blízké rodiny do Itálie.

- Znalost jazyka potvrzená základním výstupním testem.
- Účast na dobrovolnických brigádách.
- Splnění předpokladů pro udělení azylu/mezinárodní ochrany.
- Aktivní absolvování pracovních pohovorů.

Součástí by byla implementace rozšířených edukačních programů v imigračních centrech. V současné době se vyučuje pouze jazyk. Součástí návrhu by tak bylo doplnění o výuku místní kultury (například jak se chovat k ženám atd.), která by umožnila dotyčnému poznat lépe kulturní kodex. Program by napomohl lepší integraci, neboť by se jednalo pouze o nauku a obeznámení, nikoliv o nucenou akceptaci takové kultury. Takový program by pomohl informovat žadatele o azylu o existujících způsobech jednání, které se v Evropě

neakceptují a mohou být klasifikovány jako trestný čin. Pokud by migrant byl dostatečně informován o vhodném chování a obeznámen s mírou hranice přestupek/trestný čin, mohlo by dojít k uvědomění si rizika možné repatriace, která by byla aplikována mnohem častěji v případech porušení zákona v určité „kontrolní lhůtě“ několika let po obdržení povolení k pobytu nebo jiného druhu ochrany.

Jak již bylo popsáno v případové studii „SPRAR“, systém je efektivní v oblasti seznamování imigrantů s modelem evropského pracovního vytížení. Úpravou systému by bylo docíleno lepší integrity pro širší počet uprchlíků. Jednalo by se o programy, které by umožňovaly nauku různých řemesel a zaměstnání, které imigranti dosud neznali. Programy by byly vyučovány v rámci center SPRAR a reflektovaly by aktuální potřeby ekonomiky na pracovní pozice (např. zedník, svářeč, uklízečka, mechanik, kuchař, montážní pracovník, pásová výroba). Závěrem takového programu by byla certifikace osoby, která by se tak mohla prokazovat ve svém budoucím životě na tomto území a měla tak snazší cestu k nalezení zaměstnání.

Mezi opatření, která by mohla sloužit jako záruka snahy osoby se lépe integrovat, by mohla sloužit informovanost ve spojení se zaručením sebe samým. Jednalo by se o předané informace již na území států původu migrantů o nutnosti brát s sebou veškeré potřebné doklady k identifikaci člověka. Program by byl součástí již zmíněných „hotspotů“ na území afrických států. Zde by po informování o potřebných dokumentech a obeznámením se se situací v Evropě (nucené pobyty a nemožnost si vybírat cílovou destinaci) bylo umožněno pod mezinárodním dohledem připlout na pobřeží, kde by bylo nutné podepsat dokumenty týkající se integrace každého žadatele o azyl či jiné mezinárodní ochrany. Takový dokument by obsahoval úpis osoby k tzv. slušnému chování (ten by obstaraly edukační programy, které by seznamovaly žadatele s evropskou kulturou a chováním) ke snaze vést spořádaný život, k aktivnímu hledání práce, povinnému ohlašování na úřadech ve spojení s lékařskými prohlídkami. Pokud by se jednalo o migrující rodinu s nezletilými dětmi, museli by se jejich rodiče zavázat, že budou dbát na výchovu a povinnou školní docházku dětí. V případě porušení dohody by se neprodleně zahájily repatriační procesy.

Dohoda mezi státem a azylantem by zajistila jistý druh záruky, prevence problému a motivaci ku prospěchu obou stran.

Z odborných zdrojů je zřejmé, že edukační programy, které jsou tvořeny pouze výukou italštiny, jsou nedostatečné. Nelze mluvit o nedostatečné profesionalitě a kvalitě, ale o způsobu výuky. V současné době se edukační programy vyučují na univerzitách nebo středních školách ve městech, kde jsou uprchlické tábory. Systém informovanosti o probíhajícím edukačním programu je těžko dostupný, jelikož jeho větší část a aktuálnost je k nalezení na internetovém portálu. Již samotný tento fakt způsobuje nesprávnou informovanost v rámci celého tábora. Často se imigranti nemohou na takový internetový portál dostat, natož nalézt informace v italštině kde a v kolik se edukační program bude vyučovat. Dalším problémem jsou sídla, kde se programy vyučují. Není efektivní, aby se dotyčný učil mapu města, zajistil dopravu na místo a na místě ještě hledal učebny na rozsáhlých univerzitách. Tento postup je složitý často i pro zahraniční studenty plně ovládající anglický jazyk. Domnívám se, že nelze před takové základní vzdělávání jako je nauka jazyka, předkládat další překážky, byť mohou místním připadat jako nepodstatné. Návrhem na řešení by byla aplikace edukačních programů přímo v táborech, třeba i ve velkých stanech. Nicméně důležitým faktorem je, aby se zájemce nemusel složitě dostávat k informacím a hledat ve městech učebny. Hlavní myšlenkou je tedy zjednodušit organizaci edukačního programu a zohlednit míru praktičnosti tak, aby byl dostupný každému a za každých okolností.

Podle rozhovoru provedeného s pracovníkem migračního tábora v Římě Massimilianem Casalim, nelze aplikovat slučování rodin na azylanty plošně a proto je každá žádost jednotlivě posuzována a vyhodnocena. Každý úspěšný žadatel o azyl může požádat o sloučení rodiny, ale pouze za předpokladu, že si přepravní náklady uhradí sami. V současné době neexistuje způsob jak spolufinancovat proces sloučení rodin mimo kompletní financování žadatelem, potažmo jeho rodinou.

Návrhem řešení v otázce sloučení rodin by byla motivace přicházejícího migranta umožnit správnou identifikaci osoby a po úspěšném vyhodnocení žádosti o azyl by mu bylo

umožněno přivést nejbližší část rodiny (manželka/manžel, děti, otce a matku). Proces by byl podmíněn splněním jazykové zkoušky do dohodnutého termínu. Financování daného procesu by se odehrávalo ve formě dlouhodobé půjčky bez navýšení pro migranta na dovoz zbývajících členů jeho rodiny. Finančně liberálnější variantou by bylo úplné financování celého procesu slučování rodin (doprava a administrativa). Výsledkem by bylo snížené riziko náchylnosti ke kriminalitě migranta z důvodu možného vděku ke státnímu aparátu, kvůli umožnění sloučení jeho rodiny. Migranti by si tak vytvořili pozitivní vazbu k hostující zemi.

4. Závěr

Práce měla za cíl zhodnotit vliv libyjské krize na migrační vlnu směřující do Itálie a dokazuje, že vliv byl patrný. V práci bylo zjištěno, že migrační krize, která začala rokem 2011, měla výraznější dopad na bezpečnost života v Itálii. Stejný faktor byl zjištěn i u nárůstu chudoby, zejména na jihu Itálie, kde se nachází největší podíl migračních táborů na italském území. Za pomoci dostupných zdrojů byly sestaveny mapy zobrazující rozložení migračních center, včetně jejich funkcí spolu s redistribucí migrantů na celém území. Bylo zjištěno, že nejvíce zatíženým regionem je severní Lombardie, společně se Sicílií. Tento paradox je dán systémem redistribuce migrantů, zohledňující počet obyvatel v regionu a jeho ekonomickou vyspělost.

V otázce migračních politik Itálie byla sestavena časová řada mapující vývoj, který se v průběhu času měnil z pozitivního na restriktivní a naopak. Téma migrace se také dotklo vnitropolitického dění, kde byla zjištěna návaznost činnosti politických stran, využívající teorii sekuritizace, ve prospěch boje o volební hlasy. Například politické preference stran Lega Nord, nebo Movimento cinque stelle se v průběhu několika let měnily v závislosti na migrační krizi. Stejná situace se odehrála i v oblasti zájmů italských občanů o politiku, kdy lze potvrdit, že po nárůstu migrace z Afriky se lidé začali o politiku více zajímat a hledat politickou stranu, která se v problematice orientuje a tzv. ukáže jim cestu. Skutečnost dokazují grafy uvedené v diplomové práci, které zpracovávají aktuální statistické údaje a podávají tak komplexní přehled o vlivu migrace na sílu státnosti Itálie.

V závěrečné části byly vytvořeny návrhy, které upravují současnou integrační politiku. Především by však mělo dojít k vytvoření systému s jasnými pravidly, který dokáže rozdělovat žadatele o pobyt na oprávněné a neoprávněné. Tyto návrhy dopomohou k odstranění neregulérních postupů při žádostech o azyl, kterých se dnes migranti, s cílem v Itálii nezůstat, ale pokračovat Schengenským prostorem, dopouštějí. Stejná problematika se týká i oblasti identifikace migrantů a jejich informovanosti již před cestou z Afriky. Za pomoci těchto návrhů mohou spořádané rodiny toužící žít v Itálii, dosáhnout větší

pravděpodobnosti úspěšnosti, nežli ty, kteří pouze spoléhají na přívětivou migrační politiku.

Činnost mimo italské území by se měla soustředit na vyjednání spolupráce s Libyí, podobně jako tomu bylo v době vlády plukovníka Kadaffího. Nicméně je otázkou, zdali v současné roztržité Libyi existuje autorita, která by dokázala migrační proudy uzavřít. A tak Itálii a potažmo celé EU nezůstane nic jiného, než se spolehnout na svoje síly a formou tzv. „hotspotů“ migrační vlny mírnit. Migrace se však, dle názorů odborné veřejnosti, stane s největší pravděpodobností v budoucnu součástí všedního života. Proto je nesmírně důležité tuto skutečnost přijmout, avšak je také důležité, aby migrace probíhala v kontrolované podobě.

5. Zdroje

Accoglienza migranti, così funziona la rete Sprar: posti triplicati in 10 anni [online]. La Repubblica, 2016 [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://www.repubblica.it/solidarieta/immigrazione/2016/12/21/news/sprar-154605721/>

A CURA DI PAOLA CORTI E MATTEO SANFILIPPO. *Migrazioni*. Torino: Giulio Einaudi, 2009. ISBN 978-880-6188-870.

BIGLIA, Magna. *Bresciaoggi: Profugi lavorano aspettando il permesso*. Brescia, 2017.

BUSANI. *Principio di democrazia* [online]. 2010 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.notaio-busani.it/it-IT/diritto-principio-democrazia.aspx>

STOJAROVÁ, Věra. STŘEDOEVROPSKÉ POLITICKÉ STUDIE. *Ethnic Minorities* [online]. 2004 [cit. 2016-10-17]. Dostupné z: <http://www.cepsr.com/clanek.php?ID=204>

RAFFAELLI, Rosa a Céline CHATEAU. *PŘÍSTĚHOVALECKÁ POLITIKA: Fakta a čísla o Evropské unii - 2016* [online]. Brusel: Evropský parlament, 2016, 6 [cit. 2016-10-29]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/cs/FTU_5.12.3.pdf

Herbst, Jeffrey. 2000. *States and Power in Africa: Comparative Lessons in Authority Control*. New Jersey: Princeton University Press.

Dokumentární film: „*Fuocoammare*“, 2016

Goldstein, Joshua S. 2001. *International relations*, 4th edition. New York: Pearson.

Guzzini, Stefano. 2009. „On the measure of power and power of measure in international relations.“ *Diis Working Paper*, 2009: 28

WAISOVÁ, ŠÁRKA. Od národní bezpečnosti k mezinárodní bezpečnosti. *Mezinárodní vztahy*. 3/2004, 66-86.

PIKNA, Bohumil. POLICEJNÍ AKADEMIE ČR. *Základní terminologie oblasti justice a vnitřních věcí* [online]. Praha, 2005 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: http://www.polac.cz/eu/zakl_term/cast_1.html

Titolo V: Le Regioni, le Province e i Comuni [online]. Řím: Governo, 2016 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: [http://www.governo.it/costituzione-italiana/parte-seconda-ordinamento-della-repubblica/titolo-v-le-regioni-le-province-e-i](http://www.governo.it/costituzione-italiana/parte-seconda-ordinamento-della-repubblica/titolo-v-le-regioni-le-province-e-i-comuni)

Sociální oblast [online]. Český statistický úřad, 2006 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/13-1134-07-2006-3_2_3_zdravotni_stav_obyvatele

ZAČALOVÁ, Pavla. ROZVOJOVKA. *Problém dětské práce* [online]. 2016 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.rozvojovka.cz/problem-detske-prace>

L'Aquila, la truffarella della ricostruzione privata: finanziamento pubblico e lavori non fatti [online]. Primadanoi, 2016 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.primadanoi.it/news/terremoto/568495/l-aquila--la-truffarella-della-ricostruzione-privata--finanziamento-pubblico-e-lavori-non-fatti.html>

SENSINI, Mario. *Esplora il significato del termine: Accise sulla benzina verso l'aumento per salvare i conti. E per il terremoto.* [online]. Corriere della sera, 2017 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: http://www.corriere.it/economia/17_febbraio_07/accise-benzina-l-aumento-salvare-conti-il-terremoto-75b1eefe-eca7-11e6-b0dc-72bd53481b5d.shtml

MENNA, Antonio. *Il buco nero della beneficenza con gli sms: 5 milioni per l'Aquila mai arrivati ai terremotati* [online]. Notizie tiscali, 2016 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://notizie.tiscali.it/cronaca/articoli/Il-buco-nero-della-beneficenza/>

EVROPSKÝ PROGRAM PRO MIGRACI [online]. Brusel: Evropská komise, 2016 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-migration/background-information/docs/communication_on_the_european_agenda_on_migration_cs.pdf

Má Francie podobné čtvrtě jako Molenbeek? Paříž se obává dalšího útoku Globe24, 2016 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <https://globe24.cz/svet/1405-ma-francie-podobne-ctvrte-jako-molenbeek-pariz-se-obava-dalsiho-utoku>

SOKOL, Petr. *Australský expremiér Tony Abbott: Pokud někdo vstoupí nelegálně do jiného státu, je to invaze* [online]. Reflex, 2016 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.reflex.cz/clanek/rozhovory/75015/australsky-expremier-tony-abbott-pokud-nekdo-vstoupi-nelegalne-do-jineho-statu-je-to-invaze.html>

MANNHEIMER, Renato. ILGIORNALE. [online]. 2017 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.ilgiornale.it/news/politica/ius-soli-piace-solo-italiano-su-4-1365618.html>

Human development reports: Italy [online]. 2017 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://hdr.undp.org/en/countries/profiles/ITA>

Salvini e l'improbabile rapporto tra il Sud e la Lega Nord [online]. Il fatto quotidiano, 2015 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.ilfattoquotidiano.it/2015/05/13/salvini-e-limprobabile-rapporto-tra-il-sud-e-la-lega-nord/1679725/>

Furti nelle abitazioni, aumento record anche ad Andria [online]. Adria, 2016 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.andrialive.it/news/Cronaca/446023/news.aspx.html>

L'ironica sfida nord-sud sui social Le domande dei terroni fuori sede [online]. Bergamopost, 2015 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.bergamopost.it/tendenze/lironica-sfida-nord-sud-su-facebook-le-domande-dei-terroni-fuori-sede/>

MARCHI, Gianluca. MIGLIOVERDE. *Se lega e cinque stelle facessero un accordo* [online]. 2015 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <https://www.miglioverde.eu/pazza-idea-se-lega-e-5-stelle-facessero-un-accordo/>

The economist: Italy [online]. The economist, 2016 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.eiu.com>

GJERGJI, Iside. *Il blog di Beppe Grillo sull'immigrazione: il razzismo a 5 stelle* [online]. ilfattoquotidiano, 2015 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.ilfattoquotidiano.it/2015/08/08/il-blog-di-beppe-grillo-sullimmigrazione-il-razzismo-a-5-stelle/1945043/>.

LIGUORI, Raffaele. RADIO POPOLARE. *Renzi e la storia dei 63 governi in 70 anni* [online]. 2016 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.radiopopolare.it/2016/06/renzi-e-la-storia-dei-63-governi-in-70-anni/>

COSTI SANITARI in ITALIA [online]. Mednat, 2014 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.mednat.org/costi.htm>

Ministero dell'istruzione: Studenti [online]. Ministero dell'istruzione, 2016 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.istruzione.it>

LUGANO, Fabio. *Classifica delle 35 più forti forze armate al mondo*. [online]. scenari economici, 2016 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://scenarieconomici.it/classifica-delle-35-forti-forze-armate-mondo/>

FITTIPALDI, EMILIANO. LA REPUBBLICA. *Polizia, troppi comandi e pochi agenti in strada Ma nessuno ha il coraggio di fare una riforma* [online]. 2015 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://espresso.repubblica.it/plus/articoli/2015/01/07/news/polizia-troppi-comandi-e-pochi-agenti-in-strada-ma-nessuno-ha-il-coraggio-di-fare-una-riforma-1.194028>

IDE, Ella. *Italy ignores pleas, ends boat migrant rescue operation: News* [online]. Yahoo, 2014 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <https://www.yahoo.com/news/italy-confirms-end-boat-migrant-rescue-op-mare-142437512.html>

Alfano: *"Italia a testa alta davanti alle grandi sfide globali": Dire politica* [online]. Dire, 2017 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.dire.it/17-01-2017/100797-alfano-italia-a-testa-alta-davanti-alle-grandi-sfide-globali/>

L'Italia ora conta di più in Europa? [online]. Il post, 2016 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.ilpost.it/2016/05/02/ruolo-renzi-italia-germania-europa/>

BONAUDI, Giulia. *La petizione anti-accise: "Stanco di pagare la guerra d'Etiopia"* [online]. Ilgiornale, 2016 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.ilgiornale.it/news/cronache/petizione-contro-accise-obsolete-stanco-pagare-guerra-detiop-1213028.html>

Rapporto sull'accoglienza di migranti e rifugiati in Italia. : *Gruppo di studio sul sistema di accoglienza*. Řím: Ministero dell'interno, 2016, , 120.

BEVILACQUA, Piero, Andreina DE CLEMENTI a Emilio FRANZINA. *Storia dell'emigrazione italiana*. Roma: Donzelli, 2002. ISBN 978-887-9896-559.

FAURI, Francesca. *Storia economica delle migrazioni italiane*. 2015. ISBN 978-881-5258-632.

EINAUDI, Luca. *Le politiche di immigrazione in Italia dall'unità a oggi* [online]. Treccani, 2010 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: [http://www.treccani.it/enciclopedia/le-politiche-di-immigrazione-in-italia-dall-unita-a-oggi_\(Dizionario-di-Storia\)/](http://www.treccani.it/enciclopedia/le-politiche-di-immigrazione-in-italia-dall-unita-a-oggi_(Dizionario-di-Storia)/)

Migranti, Mattarella: "Italia sola nella crisi del Mediterraneo". Alfano: "Non saremo l'Ellis Island d'Europa" [online]. Řím: Repubblica, 2016 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: http://www.repubblica.it/politica/2016/10/13/news/migranti_mattarella_italia_regge_sola_peso_crisi_umanitaria_mediterraneo-149704710/

Immigrazione, modello italiano di integrazione funziona. [online]. Laltra Italia, 2016 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <http://www.laltraitalia.it/2016/07/30/litalia-senza-gli-immigrati/>

PAPOTTI, Barbara. *Modelli di integrazione nell'Italia e nell'Europa di ieri e di oggi* [online]. Bellacopia, 2016 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: http://www.lacooperazioneregiana.it/bellacopia/wp-content/uploads/2016/11/slide-Barbara-Papotti-10_11_2016.pdf

VESPA, Stefano. FORMICHE. *Chi loda (e chi critica) le misure di Marco Minniti per la sicurezza anti terrorismo* [online]. 2017 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <http://formiche.net/2017/01/06/perche-si-scorge-una-grande-coalizione-sulle-misure-di-minniti-contro-il-terrorismo-e-per-la-sicurezza/>

NADOTTI, Cristina. REPUBBLICA. *Più alunni stranieri, molti nati in Italia: la scuola è sempre più multiculturale* [online]. 2016 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: http://www.repubblica.it/scuola/2016/05/11/news/scuola_alunni_stranieri_in_aumento-139558284/

Decreto flussi 2017 [online]. Portale migrazioni, 2017 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <https://portaleimmigrazione.eu/decreto-flussi-2017/>

Statistiche stranieri [online]. Stranieri in Italia, 2017 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <http://www.stranieriinitalia.it/>

Sistema di protezione per richiedenti asilo e rifugiati. [online]. SPRAR, 2017 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <http://www.sprar.it/>

Pašování migrantů je kvetoucí a stále brutálnější byznys [online]. Člověk v tísni, 2017 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <https://www.clovekv tisni.cz/cs/clanky/pasovani-migrantu-je-kvetouci-a-stale-brutalnejsi-byznys>

PŘISTĚHOVALECKÁ POLITIKA [online]. Evropský parlament, 2017 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/cs/FTU_5.12.3.pdf

Istat [online]. Istituto nazionale di statistica, 2017 [cit. 2017-04-24]. Dostupné z: <http://www.istat.it>

6. Seznam map, schémat, tabulek a grafů

Mapa 1: Zobrazení severu a jihu Itálie. (Vlastní zpracování)	25
Mapa 2: Výše platového ohodnocení. (Vlastní zpracování)	31
Mapa 3: Počty migrantů dle regionů. (Vlastní zpracování)	45
Mapa 4: Rozložení migračních center. (Vlastní zpracování).....	52
Schéma 1: Síla státnosti (vlastní zpracování).....	8
Tabulka 1: Přehled autonomních regionů Itálie (Vlastní zpracování)	25
Tabulka 2: Přehled dožití a úmrtnosti. Zdroj: Human development reports (2017)	29
Tabulka 3: Vývoj Accise v čase a jejích důvod. (Vlastní zpracování).....	37
Tabulka 4: Financování migrace. Zdroj: Governo (2016)	38
Tabulka 5: Přehled migrační politiky Itálie. (Vlastní zpracování).....	39
Tabulka 6: Žadatelé o azyl. Zdroj: Istat (2017), Governo (2016)	43
Tabulka 7: Demografické uspořádání obyvatel migračních center za rok 2015. Zdroj: Ministero dell interno (2016).....	47
Tabulka 8: Demografické uspořádání obyvatel migračních center za rok 2014. Zdroj: Ministero dell intrno (2016)	47
Tabulka 9: Přerozdělení nezletilých dle regionů a přehled jejich původu. Zdroj: Ministero dell interno (2016).....	50
Graf 1: Počty vloupání nezletilých cizinců. Zdroj: Istat (2017), Stranieri in Italia (2017), Ministero dell interno (2016), Governo (2016)	20
Graf 2: Vloupání do bytů a kanceláří. Zdroj: Istat (2017), Stranieri in Italia (2017), Ministero dell interno (2016), Governo (2016)	20
Graf 3: Pouliční krádeže. Zdroj: Istat (2017), Ministero dell interno (2016), Governo (2016)	21
Graf 4: Vývoj počtu odsouzených Italů a cizinců. Zdroj: Istat (2017), Stranieri in Italia (2017), Ministero dell interno (2016), Ministero dell istruzione (2016), Governo (2016).....	21
Graf 5: Nahlášená vydírání. Zdroj: Istat (2017), Stranieri in Italia (2017), Ministero dell interno (2016), Ministero dell istruzione (2016), Governo (2016).....	22
Graf 6: Vývoj počtu přepadení. Zdroj: Istat (2017), Stranieri in Italia (2017), Ministero dell interno (2016), Ministero dell istruzione (2016), Governo (2016).....	23
Graf 7: Ublížení na zdraví nezletilým cizincem. Zdroj: Istat (2017), Stranieri in Italia (2017), Ministero dell interno (2016), Ministero dell istruzione (2016), Governo (2016).....	23
Graf 8: Index míru. Zdroj: Human development reports (2017).....	24
Graf 9: Preferenční hlasy Lega Nord. Zdroj: Istat (2017).....	26
Graf 10: Index demokracie. Zdroj: The economist, 2016).....	27
Graf 11: Přehled zájmu o politiku. Zdroj: Istat (2017), Ministero dell interno (2016), Ministero dell istruzione (2016), Governo (2016).....	28
Graf 12: Preferenční hlasy Movimento cinque stelle. Zdroj: Istat (2017)	29

Graf 13: Absolutní chudoba v Itálii. Zdroj: Istat (2017), Ministero dell interno (2016), Ministero dell istruzione (2016), Governo (2016).....	30
Graf 14: Absolutní chudoba na jihu Itálie. Zdroj: Istat (2017), Ministero dell interno (2016),,, Governo (2016).....	31
Graf 15: Nezletilí v chudobě. Zdroj: Istat (2017), Ministero dell istruzione (2016), Governo (2016).....	32
Graf 16: Počet studentů neitalského původu. Zdroj: Istat (2017), Stranieri in Italia (2017), Ministero dell istruzione (2016).....	33
Graf 17: Přehled výkonné moci. Zdroj: Istat (2017), Ministero dell interno (2016), Ministero dell istruzione (2016), Governo (2016).....	34
Graf 18: Počet příchozích migrantů po moři. Zdroj: Istat (2017), Governo (2016).....	43
Graf 19: Příchozí za prací a z humanitárních důvodů. Zdroj: Istat (2017), Stranieri in Italia (2017), Ministero dell interno (2016), Governo (2016).....	44
Graf 20: Národnost obyvatel v migračních center za rok 2014. Zdroj: Ministero dell interno (2016).....	46
Graf 21: Národnost obyvatel migračních center za rok 2015. Zdroj: Ministero dell interno (2016)	46
Graf 22: Demografické uspořádání v zachytných centrech. Zdroj: Ministero dell interno (2016)..	48
Graf 23: Demografické uspořádání nově příchozích v imigračních centrech za rok 2016. Zdroj: Ministero dell interno (2016).....	49
Graf 24: Počet nově příchozích mužů v imigračních centrech za rok 2016. Zdroj: Ministero dell interno (2016).....	49
Graf 25 Počet lůžek ve SPRAR. Zdroj: Ministero dell interno (2016).....	55
Graf 26: Zaměstnanost v regionech s/bez SPRAR. Zdroj: Istat (2017), Governo (2016).....	56

7. Přílohy

1. Siete occupato?

(Jste zaměstnaný?)

SI	NO

2. Quante interviste avete superato?

(Kolik pracovních pohovorů jste absolvoval?)

3. Quale il vostro salario?

(Jaké je Vaše platové ohodnocení?)

4. Valutate il comportamento degli Italiani verso di voi.

(Ohodnoťte, jaký je přístup Italů k Vám.)

⊗ 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 ☺

5. Vi sentite sicuro? Se no, perche?

(Citíte se bezpečně? Pokud ne, proč?)

SI	NO

6. Valutate la vostra integrazione in Italia.

(Ohodnoťte svojí integraci.)

⊗ 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 ☺

7. Racomandereste la vita in Italia?

(Doporučil byste život v Itálii?)

SI	NO

8. Avete degli amici locali?

(Máte zde nějaké místní přátele?)

SI	NO

Domande per i genitori degli minorenni.

(Otázky pro rodiče nezletilých dětí.)

9. Quale materia e problematica?

(Jaký předmět je problematický pro vaše dítě?)

10. Cosa cambiereste nell sistema educativo?

(Co byste změnili na školském systému?)

11. Vostro figlio ha amici in classe?

(Má vaše dítě kamarády ve škole?)

SI	NO

12. Richiedete un trattamento speciale per vostro figlio?

(Vyžadujete speciální přístup pro vaše dítě? Pokud ano, tak proč?)

SI	NO